

SØVÆRNS- ORIENTERING

Kadetterne under indmarch i Lysekil Kirke.

Nordisk Kadetidrætsstævne 1978

I perioden torsdag 3. august til mandag 7. august var den svenske by Lysekil rammen om det 31. nordiske Kadetidrætsstævne. Da disse stævner indledtes for 30 år siden, var det også i Lysekil, dengang dog uden finsk deltagelse. Det var derfor en stor oplevelse for byen atter at stå som værter for et så stort arrangement.

Stævnet indledtes torsdag morgen med ankomsten af Den danske Skoledeling for Kadetter, bestående af minelæggeren FYEN, mi-strygerne VILSUND og GRØNSUND, samt øvelseskutterne SVANEN og THYRA. Derefter ankom minefartøjet KEIHÄSSALMI og patruljebåden TURVA fra Finland. Fra Norge kom 1. korvetdivision, bestående af korvetterne SLEIPNER og ÆGER, ledsaget af øvelsesfartøjet MAR-STEINEN. De svenske enheder var ankommet i forvejen. De bestod af jageren GÄSTRIKLAND, missilbåden JÄGEREN, ministrygerne TJUR-KO, STURKO og ORNÖ samt 121. skoleskibsdivision, bestående af 6 ministrygere.

Ved ankomsten sørgede svenske regionsmusikere for en fest-
lig modtagelse med strålende musik.

Den første konkurrence - fodbold - begyndte torsdag efter-
middag, og derefter gik det slag i slag med svømning, volleyball,
terrænløb, kapsejlds, pistolskydning og atletik. Resultaterne
blev følgende

	Danmark	Finland	Norge	Sverige
Fodbold	3	4	2	1
Svømning	4	3	2	1
Volleyball	2	1	4	3
Terrænløb	4	3	1	2
Kapsejlds	2	4	1	3
Pistolskydning	1	2	3	4
Atletik	4	3	1	2

Som det fremgår af skemaet, vandt Danmark i pistolskydning,
og det endda selvom vi havde fået forkerte pistoler med. Resul-
taterne i volleyball og sejlds må også bemærkes. Trods en samlet
4. plads i atletik skal det bemærkes, at vi placerede os som num-
mer et i 100 m løb og længdespring.

De sportslige begivenheder sluttede lørdag eftermiddag med
præmieoverrækkelse og afslutningsceremoni på Gullmarsvallen sta-
dion, hvori samtlige kadetter deltog.

Søndag morgen blev der - også tro mod traditionerne - af-
holdt en kirkeparade og en gudstjeneste i Lysekils kirke. Guds-
tjenesten blev ledet af den svenske orlogspræst med assistance
af sine danske og finske kolleger. I paraden og gudstjenesten
deltog alle vagtfrie kadetter, de fire landes skolechefer med
ledsagende officerer samt byens menighed.

Ud over de sportslige aktiviteter havde byen arrangeret
busture i by og omegn, studiebesøg på Uddevallavarvet og Scan-

raff, opvisning i kunstskejteløb og opvisning med røgdykkere. Dertil kom kommunens soiré og receptioner på de deltagende enheder, hvor personel fra de forskellige nationer blev bragt sammen.

Som et andet vigtigt led i stævnet afholdtes et diskussionsmøde mellem kadetterne, hvor man i grupper diskuterede forskellige emner, bl.a. uddannelse, fremtiden som officer, sportens betydning for uddannelsen ved officersskolerne m.m.

Stævnet sluttede mandag ved de deltagende enheders afsejling fra Lysekil.

(FYEN)

Dom i fiskerisag

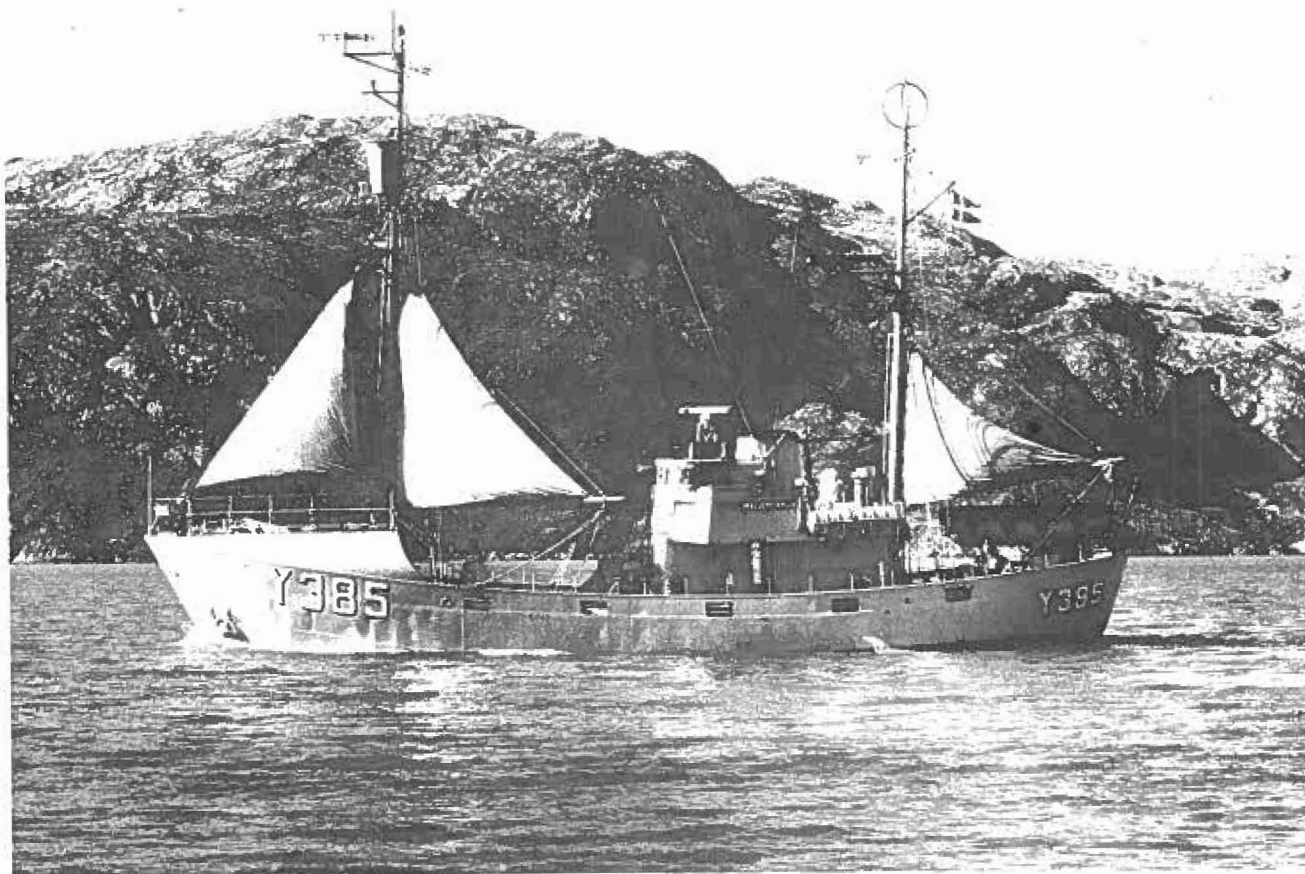
En fiskerisag fra 1974 har fået sin afslutning ved Østre Landsret. Forholdet havde tidligere været pådømt ved Grønlands Landsret, men var af tiltalte anket til frifindelse, subsidiært formildelse, og af anklagemyndigheden med påstand om skærpelse.

Sagens fakta er kort:

En af søværnets inspektionskuttere observerede 1/11 1974 kl. 1550 et fiskefartøj syd for Hellefiskeøerne ca. 5 sømil inden for den 12-miles fiskerigrænse. Det kunne ikke afgøres, om fartøjet var beskæftiget med fiskeri, men i hvert fald flygtede det ud af 12-mileområdet. Inspektionskutteren identificerede fartøjet, der var norsk, men undlod at borde. I observationsområdet konstateredes garn, der efter bøjerne at dømme tilhørte norske skibe, bl.a. det observerede. Den 2/11 1974 antraf inspektionskutteren atter det norske fartøj i bøjeområdet, og bording forsøgte med gummibåd. Imidlertid var søen dog for svær hertil. Fiskefartøjet blev stoppet med varslings-skud og identificeret, uden at det kunne konstateres, om fiskeri havde fundet sted. Den 4/11 1974 blev fartøjet atter påtruffet i området, men flygtede påny ud over grænsen. I mellemtiden var garnene ved Grønlands Kommandos foranledning blevet bjærget af civile kuttere, og da to af bøjerne var mærket med navnet på det pågældende fartøj, besluttedes dette anholdt. Anholdelsen fandt sted i Færingehavn den 7/11 1974.

Der rejstes sag mod føreren af det norske fartøj samt mod førerne af to andre norske fartøjer, hvis garn blev fundet i området. De to sidstnævnte tilstod at have fisket inden for 12-

milegrænsen og vedtog hver en bøde, der tillige med konfiskations-
sum beløb sig til 100.000 kr. Føreren af det tre gange flygtende

Inspektionskutter.

fartøj nægtede at have fisket ulovligt, men idømtes en bøde på
70.000 kr., inddragelse af ombordværende fangst samt konfiskation
af alt fiskegrej fundet i bøjeområdet.

Sagens forløb:

Ankesagen blev behandlet den 21., 22., 24. og 25. august
1978 med domsafsigelse 1. september. Tiltalte fastholdt sin for-
klaring for retten i Grønland, herunder at han havde fisket WSW
for Hellefiskeøerne på en position, der efter skibsdagbogen var
12,5 sømil af land, men at skibet måske herunder var drevet ind
i området, at han i det andet tilfælde var kommet ind i området
en route til Frederikshåb for reparation af skibets oliefyr, og
at han den 4/11 var på vej fra Ravens Storø til Føringehavn. Det
bemærkes, at tiltalte over for retten indrømmede, at skibsdag-
bogen var mangelfuld ført. Som årsag til at skibet alle tre gange
var flygtet for inspektionskutteren angav tiltalte, at norske fi-

skere ikke ønskede kontakt med danske inspektionsskibe inden for 12-milegrænsen.

Forsvaret for tiltalte førte som vidne blandt andre føreren af et af de andre norske fartøjer, som havde modtaget bøde. Vidnet forklarede, at de bjærgede garn, som var antaget at tilhøre tiltalte, i virkeligheden var vidnets, skønt nogle af bøjerne bar navnet på tiltaltes skib. Nogen tid forinden episoden havde vidnet nemlig fundet disse bøjer drivende i rum sø og havde samlet dem op. Han havde derefter anvendt dem til sine egne garn.

Anklagemyndigheden havde på anmodning fået stillet en erfarende officer til rådighed, og der blev fra anklagemyndighedens side udfoldet et stort arbejde for at påvise, at fiskefartøjet ikke kunne være drevet som af tiltalte anført, at fartøjets bevægelser den 2/11 ikke kunne antages at være direkte sejlads til Frederikshåb, og at det samme måtte være tilfældet ved den tredje påtræfning den 4/11. For en udenforstående tilhører forekom det klart, at anklagemyndighedens anbringender i sagen blev vel underbygget af en meget nøjagtig og veludført operationsdagbog fremlagt af inspektionskutteren. Skal der også anføres et svagt punkt, må det nok nævnes, at kutterens unndladelser af at borde fartøjet den 1/11, da dette kunne være sket, blev forsøgt udnyttet af forsvaret, idet det fremførtes, at forsvaret derved blev berøvet muligheden for at bevise, at der ikke var fisk på dækket.

Dommen:

Østre Landsret stadfæstede Grønlands Landsrets dom. I begrundelsen siges bl.a., at tiltaltes forklaring om årsagen til at unddrage sig kontakt med inspektionskutteren tre gange findes lidet troværdig. Endvidere lægger retten til grund, at fiskefartøjet den 2/11 har sejlet langsomt rundt i bøjeområdet, uden at dette kan antages at skyldes igangværende maskinreparation.

Tiltalte idømtes efter § 7, stk. 1 i lov for Grønland om erhvervsmæssigt fiskeri den nævnte bøde, og til konfiskation af de i området bjærgede garn og redskaber samt hele fangsten efter samme regels stk. 3. Herudover skal tiltalte udrede en trediedel af omkostningerne ved indbjærgningen samt sagsomkostninger.

(TAI)

Sovjetisk flådebesøg

Den stedfortrædende chef for de "baltiske styrker", vice-admiral I.M.Kapitanets, ankom den 1. september til Langelinie som kommanderende for en flådestyrke, bestående af en stor ubådsjager af KRIVAK-klassen (pnt 700) samt 2 små ubådsjagere af MIRKA-klassen (pnt 701 og 703), og indledte hermed det efterhånden traditionelle uofficielle sovjetiske flådebesøg.

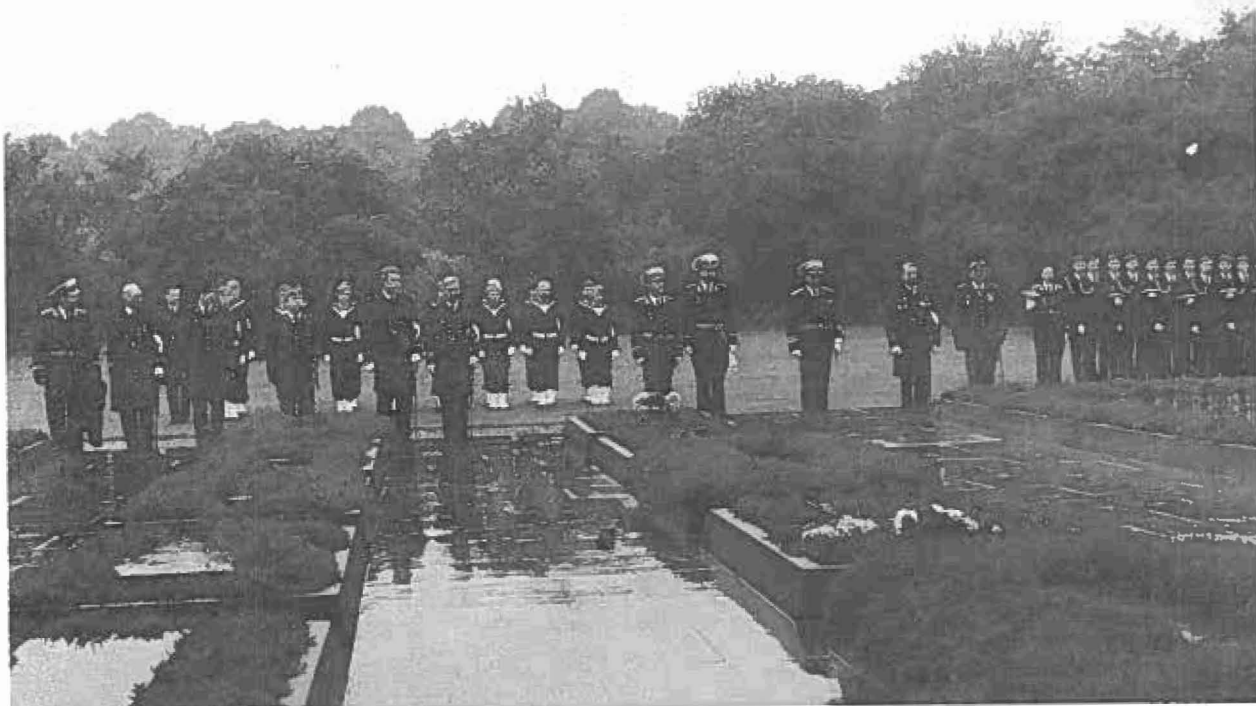
Admiral Kapitanets modtages af Chefen for Søværnet.

Igennem adskillige år har danske skibe på ulige årstal aflagt besøg i Sovjetunionen, fortrinsvis Leningrad, og lige så ofte har USSR gengældt besøget året efter.

Fra såvel sovjetisk som dansk side har det været ønskeligt, at så mange som muligt af de besøgende orlogsgaster så så meget som muligt af den danske kulturarv, den danske industri og dansk dagligdag.

Programmet for besøget var derfor ganske omfattende, og derfor uden større mulighed for sporadisk ændring. Fra tidlig

morgen til sen aften var op til 2/3 af de knapt 600 besøgende orlogsgaster og officerer underholdt med udflugter og besøg bl.a. til Kronborg, Carlsberg og Burmeister og Wain.

Kransenedlægning i Mindelunden.

Hertil kommer de mere officielle begivenheder, hvoriblandt en kransenedlægning i Mindelunden i særlig grad skal bemærkes for den finfølelse og respekt, sovjetiske orlogsgaster udviste frihedskampens ofre.

(MST)

Indland kort

I perioden 4.-19. september er øvelsen NORTHERN WEDDING blevet afholdt i den vestlige del af Atlanterhavet og Nordsøen. Øvelsen var en større kombineret amfibie- og konvojøvelse, hvor der deltog flådeenheder, fly- og landgangsstyrker fra CINCHAN, SACLANT og SACEUR underlagte kommandoer. Af danske enheder deltog MØEN, HERLUF TROLLE, SPRINGEREN, ULVSUND samt flyenheder fra Skrydstrup og Karup. Amfibieøvelsen fandt sted på Shetlandsøerne. I fortsættelse af NORTHERN WEDDING blev 19.-22. septem-

ber afholdt den hidtil største feltøvelse i Nordregionen. Øvelsen bar navnet BOLD GUARD og blev ledet af Chefen for Nordregionen, General Sir Peter Whiteley.

Tårnuret på Nyholms Gl.Vagt ("Under Kronen") på Holmen har været ude af drift i nogle måneder. Uret, der er bygget i 1752 af Peter Mathiesen, er simpelthen slidt op. Det vil koste 40.000 kr. at bringe uret i stand igen, og Søværnets Materielkommando har nu søgt Forsvarskommandoen om at få bevilget dette beløb til reparation.

Kaptajnløjtnant E.Wessel-Tolvig har taget initiativ til og ladet et skrift udarbejde omfattende en oversigt over samtlige gymnastiklærere i søværnet. Skriftet dækker perioden 1809 - 1978 og fortæller desuden om Forsvarets Gymnastikskole.

Udland kort

"Havet er ingenmands-land, derfor er flådeenheder mere anvendelige end andre grene af de væbnede styrker til at opnå politiske mål i fredstid". Sådan skriver skaberen af Sovjetunionens sømagt, flådens øverstkommanderende admiral S.G.Gorsjkov i sin bog "Statens sømagt", og fortsætter, "nutidens (sovjetiske) flåde kan ikke blot indsættes i en atomkrig, men også i en konventionel krig, i begrænsede engagementer i Den tredje Verden, og i fredstid være en støtte for det sovjetiske diplomati ved at lægge pres på og true fremmede nationer, samt vise flaget og imponere de fattige nationer, som hidtil har været vant til kun at se de vestlige flåder".

I Vladivostok har man gjort forsøg med en ny metode for eftersyn af skibe på vandet ved hjælp af undervands-TV.

Skibets skrog renses først af dykkere for skaller og alger. Derefter nedsænkes et specialkonstrueret kompakt fjernsynskamera, og ved hjælp af dette eftergås alle dele af skibet, der befinder sig under vandlinien. Man har gjort dette eksperiment midt under vinteren under de sværest tænkelige forhold. En anden del af forsøget bestod i lignende eftersyn af nogle fisketrawlere; og her gjorde man for kontrollens skyld det, at man undersøgte nogle af skibene i dok og andre i søen ved hjælp af TV-kamera. Re-

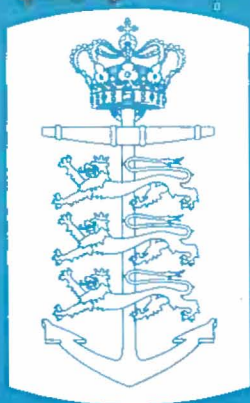
sultatet var det samme, hvorfor kontrolkommissionen har kunnet slutte, at den nye metode for teknisk eftersyn af skibe i søen kan blive meget effektiv.

1. oktober træder viceadmiral Hans-Helmut Klose tilbage som chef for den vesttyske Flottenkommando. Som efterfølger er udpeget kontreadmiral Günter Fromm, der er tjenstgørende i det tyske forsvarsministerium.

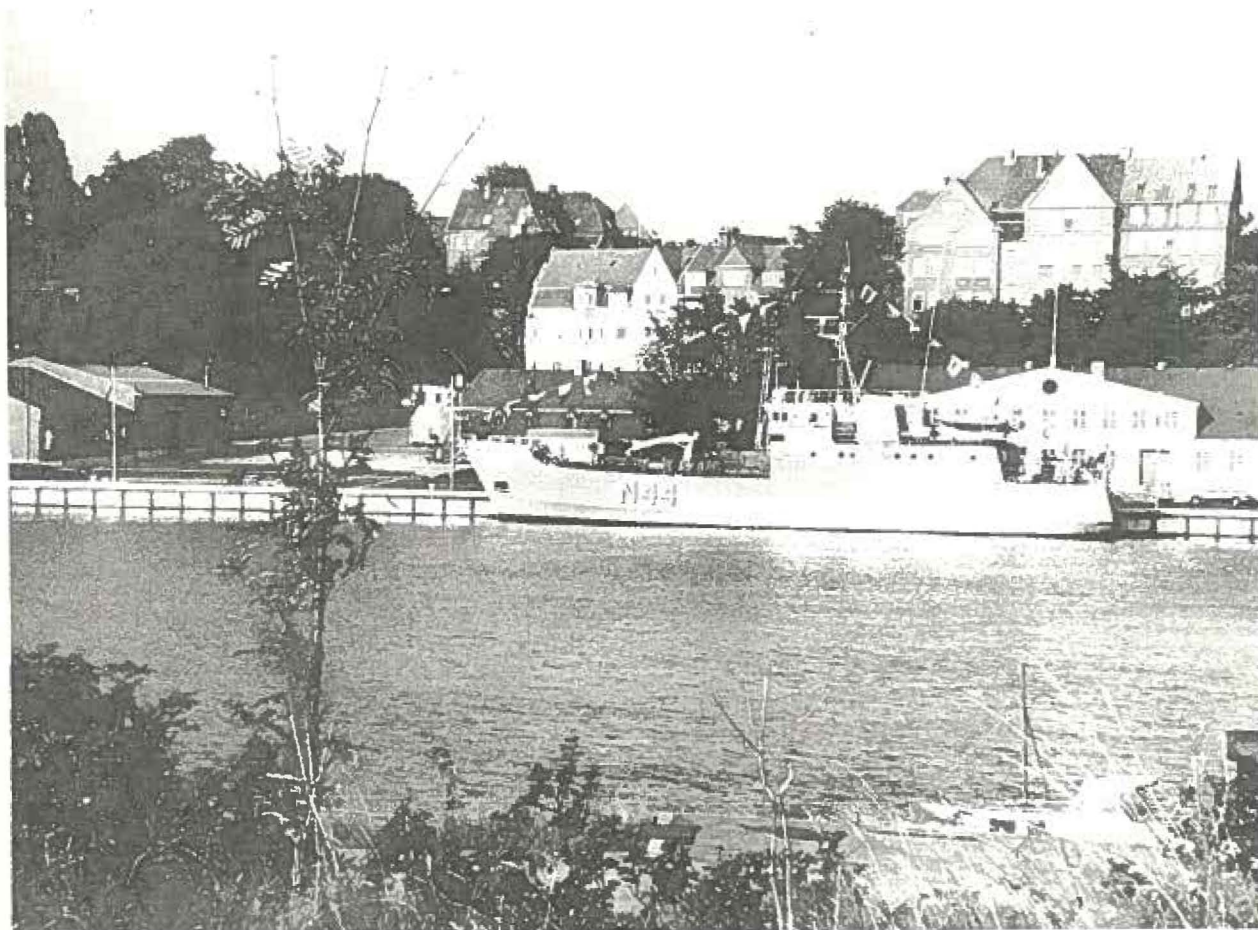

Thostrup

5 206

Nr. 31/78
29 SEP 78

SØVÆRNS- ORIENTERING

LOSSEN ved Storkajen.

Adoption i Sønderborg

Sønderborg sagde i dagene 18.-21. august mojn til sit nye barn - en "los" - kabelminelæggeren LOSSEN.

Fredag morgen entrede Formanden for Marineforeningen, Andreas Schmidt, og Havnefoged J.Skov minelæggeren ud for Sandvig.

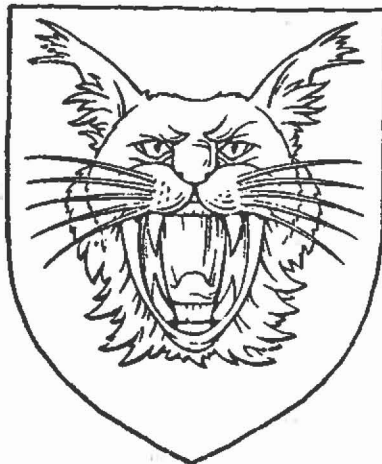
Med kendte mænd om bord blev LOSSEN modtaget på en blomster- og flagsmykket Storkaj af Borgmesteren, Harry Christensen, kommunale og militære myndigheder samt pressen.

Efter morgensang og efterfølgende besigtigelse af minelæggeren marcherede besætningen til Rådhuset, hvor adoptionshøjtideligheden skulle finde sted. Under marchen i Perlegade bemærkedes en perle: "Man kan godt se, det ej er fodfolket!".

Borgmesteren bød velkommen og sluttede med at overrække chefen for LOSSEN Sønderborgs smukke byvåben. LOSSEN replicerede, og et indrammet farvefoto af minelæggeren med hele besætningens autografer påført samt LOSSENS våbenskjold blev overgivet Borgmesteren.

Sønderborg by var derefter en gæstfri vært ved en frokost for LOSSENS besætning. Alle marinere fik overrakt en smuk platte med byens karakteristiske og smukke motiver samt Turistchef Per Christensens interessante mappe "Sønderborg Kommune". Endvidere overrakte Borgmesteren LOSSEN Sønderborg bys historie i 2 bind.

Under festlighederne, der forløb i en særdeles hyggelig stemning, takkede næstkommanderende byen Sønderborg under jublende applaus med følgende:

Hr. borgmester, mine damer og herrer,
en kvinde med sin tillid mig bærer.
Hun selv er næsten rørt til gråd
og ber mig takke byens råd.

Det skal jeg da gøre så godt jeg formår,
idet jeg nu håber at alle forstår.

At hun hedder LOSSEN må nu være klart
og så kan det egentlige tage sin start.

Når vagten er lang og når natten er sort
vi udveksler tanker om småt og om stort
om dagens gang og om selve livet
så hygger vi os - mig og skivet
og så kan det også ske at vi bygger
luftkasteller i månens skygger.

Som nu den nat vi tanken tog frem -
Tænk hvis man selv kú vælge sit hjem.
Hvor skú det da være i syd eller nord
hvilken by skulle vi kalde mor.
Smuk skú hun være og venlig tillige,
den allerbedste i Danmarks rige.
Så ville jeg ønske så LOSSEN i drømme
at jeg i Sønderborgs havn kunne svømme,
nyde de alsiske bakker og dale
tænk - måske se Dybbøl Mølle male.
Høre folk hilse hinanden med "møjn",
ja sådan blev vi ved næsten et døgn.

Men et er tankens vilde flugt
til ankers i en stille bugt,
et ganske andet for det meste
er virkeligheden for de fleste.
Og det måtte nok vi se i øjet,
at tanken var ganske ubeføjet.
For den by kan få lige hvem de vil
og hvem si'r de ved vi er til.
Nej, selv om din vugge stod på Fyn
får du nok ikke eventyrbyen.

Og dog - da vi i Sandvig lå,
længselsfuldt ned mod Sønderborg så,
sagde hun - se nu du tvivlende fyr -
det går som i H.C.Andersens eventyr.
Jeg føler mig virkelig som en prinsesse,
nu får jeg jo flådens bedste adresse.

I morgen vil SØNDERBORG MIG adoptere,
hvad kan man i livet ønske sig mere.
Sig tak fra mig til byens råd.
Fra mastetop til kølen våd,
jeg skælver af stolthed og af glæde,
jeg er ikke langt fra af lykke at græde.

Sig jeg håber aldrig at gøre jer sorg
- I mit kære Sønderborg -.

Det sagde damen og før jeg sir stop
ber jeg nu gæsterne rejse sig op
og hilse fra hende vi kommer fra
for Sønderborg by tre gange HURRA.

Om eftermiddagen spillede Sønderborg Kommunes Personale-
klub og LOSSEN fodbold. Stillingen var uafgjort kampen igennem.
Der var en del lossen, og pokalen gik sønder. Borgerne vandt
3-2.

Søværnets Tamburkorps ankom lørdag og musicerede blændende
gennem byen såvel formiddag som eftermiddag.

Søværnets ALOUETTE III helikopter demonstrerede derefter
redningstjeneste ved Storkajen. Som sædvanlig vakte det stor be-
gejstring.

Søndag var besætningen på sightseeing med Borgmesteren, Turistchefen og Formanden for Marineforeningen til Dybbøl skanser og omegn. Ved en mindsten blev en kort mindehøjtidelighed holdt for de faldne danskere.

LOSSEN mødte varm gæstfrihed i Sønderborg, og ser frem til næste besøg i sin adoptionsby.

Offentligt besøg om bord.

LOSSEN siger mojn til Sønderborg.

(LOSE)

Forsvarets Lagerstyringssystem -MILLAG-

Siden 1973 har en projektgruppe under Forsvarskommandoen arbejdet med udvikling af Forsvarets Lagerstyringssystem - MILLAG. Udviklingsarbejdet ledes af Økonomistaben i Forsvarskommandoen og udføres af MILLAG-Projektgruppen i samarbejde med I/S Datacentralen. I projektgruppen indgår personel fra Forsvarskommandoen, Forsvarets Datatjeneste og de tre materielkommandoer, heriblandt personel fra Forsvarets Intendanturkorps.

MILLAG iværksættes etapevis. 1. etape iværksættes 25. juli og omfatter normering med materiel til hærens, søværnets, flyvevåbnets og hjemmeværnets enheder samt registerændring af registrede data og forespørgsler om de i EDB-systemet registrerede data.

I løbet af 1979 iværksættes de resterende etaper af MILLAG, således at det totale system ventes i produktion i efteråret 1979.

MILLAG er et værnsfælles forsyningssystem, som omfatter alt materiel i forsvaret. Ved indførelse af MILLAG vil materiel, som benyttes af flere værn, blive forvaltet af en af værnenes materielkommandoer eller af Forsvarets Materielintendantur (FMI). Materielkommandoen/FMI er ansvarlig for, at det fælles materiel forvaltes ens, og at enhederne ved alle værnene forsynes med materiel til løsning af deres opgaver. Herved opnås bl.a. en bedre udnyttelse af værnenes fælles lagre, ligesom indkøbene foretages samlet, hvorved der forventes billigere købspriser.

MILLAG er det største lagerstyringssystem i Danmark. Fuldt udbygget vil det indeholde ca. 500.000 lagernumre. For hvert lagernummer registreres oplysninger om beholdningernes fordeling på depoterne, samt oplysning om indkøb og om materiel under reparation. For det vigtigste materiel har systemet oplysninger om, ved hvilke enheder (underafdelinger, skibe, eskadriller) det anvendes, således at kommandomyndighederne altid kan få oplysning om enhedernes forsyningsstatus.

Systemet omfatter alle forsyningsfunktioner:

- rekvisition og udlevering af materiel,
- registrering af restordre (skyld) til enhederne og automatisk effektering af restordre ved tilgang af forsyninger,
- returnering af reparable materiel og iværksættelse af reparation,
- indkøb og modtagelse af forsyninger,
- udførelse af beholdningskontrol,
- registrering af normer og beholdninger ved forsvarets enheder,
- registrering af oplysninger om lagernumre, enhederne (der er systemets kunder) og leverandører og
- udskrivning af alle rutinemæssige blanketter, som bruges i forsyningsforvaltningen, samt udskrivning af statusrapporter, statistikker m.m.

for her at nævne de vigtigste funktioner.

En funktion, der bør omtales særskilt, er MILLAG optimeringsfunktion. På grundlag af de automatisk opsamlede efterspørgselstal beregnes, hvor store lagre der skal oplægges for at forsyne forsvarets enheder. I beregningerne indgår en meget lang række af faktorer, bl.a. hvilken servicegrad der ønskes opretholdt for hvert lagernummer. Servicegraden fastsættes af ledelsen af forsyningsforvaltningen ud fra en vurdering af materiellets operative betydning og de bevillinger, der er til rådighed til indkøb og reparation af materiellet. I MILLAG vil der hver måned blive foretaget en beregning af genbestillingspunkter, således at disse konstant afpasses efter udsving i efterspørgsel og leveringstider. Ved optimeringen forventes besparelser i lagerholdsomkostninger, samt at lagrenes varesortiment til enhver tid passer til den forventede efterspørgsel. Der er tale om et meget kompliceret sæt beregningsregler, som kun kan overføres på EDB, og uden at overdrive kan det siges, at der er tale om et særdeles avanceret lageroptimeringsystem, som på en række områder løser styringsproblemer, som hidtil har været uløste her i landet.

Driften af EDB-systemet udføres på Forsvarets Administrative Data Anlæg. Ved materielkommandoerne og Forsvarets Materielintendantur, ved depoterne og ved en række kommandomyndigheder op-

stilles terminaludstyr, som med faste teleforbindelser er forbundet med det centrale EDB-anlæg - et IBM 370-anlæg. Terminaludstyret består af STANSAAB data-skærme, hvorfra rekvisitioner og andre blanketter indtastes i EDB-systemet, og STANSAAB skrivere, som udskriver blanketter og lister.

Som noget nyt anvendes også VARIAN Minidatamater, som leveres af fa. Chr.Rovsing. Disse minidatamater benyttes for lokalt at have adgang til oplysninger, som ikke kan sendes over telefonettet. I datamaterne findes de nødvendige data samt programmer, som muliggør udskrivning af forskellige rapporter. Ved hjælp af minidatamaterne vil forsvaret samtidig have sikkerhed for altid at have adgang til vigtige oplysninger om forsynings-situationen.

Et EDB-anlæg som MILLAG skal selvfølgelig opfylde sikkerhedskrav, således at udenforstående ikke kan få adgang til oplysningerne. Der er derfor indlagt en lang række sikkerhedsforanstaltninger i systemet.

MILLAG er udviklet, så det spiller sammen med andre af forsvarets EDB-systemer. I forbindelse med indkøb arbejder systemet sammen med Materielkommandoernes Finansøkonomisystem - MAKFØS. Herved opnås, at der i de to systemer registreres ens forsynings- og økonomioplysninger om indkøbene. I samarbejde med NATO modtages oplysninger om udenlandsk materiel. Disse oplysninger modtages og behandles af MILKOD-systemet - Militær Kodificering - og overføres derefter automatisk til MILLAG. Herved undgås et omfattende manuelt arbejde med at modtage og behandle disse oplysninger. Af andre fremtidige systemer, som MILLAG skal arbejde sammen med, kan nævnes det kommende driftsøkonomisystem og visse nye operative/logistiske EDB-systemer.

Som det fremgår, er der tale om et meget moderne og kompliceret EDB-forsyningsssystem. Når systemet er indkørt, vil det medvirke til en effektivisering af forsvarets forsyningsforvaltning, samt give myndighederne et godt og aktuelt grundlag for at styre beholdningerne og kontrollere, at de anvendes rigtigt.

For at sikre at forsvarets personel kan bruge systemet rigtigt, gennemføres der en omfattende brugeruddannelse, bl.a. i samarbejde med Forsvarets Forvaltningsskole. I 1978 skal ca. 300 personer på skolebænken, og i 1979 skal 2-3.000 personer gennemgå uddannelse i anvendelse af systemet.

(MST)

Møde i Søværnets Samarbejdsudvalg - områdeudvalget

Den 14. september afholdtes under Chefen for Søværnets formandskab årets 4. ordinære møde i Søværnets Samarbejdsudvalg.

Mødet var det første efter områdeudvalgets vedtagelser af et notat om områdeudvalgets struktur og arbejdsområde m.v. og en revideret forretningsorden. I medfør af disse vedtagelser var Direktøren for Orlogsværftet til stede for første gang som ledelsesrepræsentant i områdeudvalget.

På mødet behandlede spørgsmålet vedrørende etablering og registrering af samarbejdsudvalg i søværnet ved samråd. Spørgsmålet indtog en central placering på mødet og blev gjort til gen-

stand for en indgående drøftelse. Debatten belyste såvel fordele som ulemper ved en eventuel udvidet kontrol med, hvor der var og blev etableret samarbejdsudvalg. Endvidere afspejlede debatten en enighed i områdeudvalget om, at samarbejdssystemet ikke måtte gøres så stift, at det kunne være en hindring for såvel etablering af nye udvalg som arbejdet i de eksisterende udvalg.

Endelig blev Forsvarskommandoens bestemmelse vedrørende arbejdsmiljøvirksomhed i fredstid i forsvaret gennemgået af næstformanden, der navnlig havde fæstet sig ved reglerne for valg af sikkerhedsrepræsentanter på de forskellige arbejdspladser.

(MST)

Indland kort

Undervandsbåden SPRINGEREN har som den første enhed gennemgået kontrol på NATO FORACS (NATO Naval Forces Sensor and Weapon Accuracy Check Sites), hvoraf det ene er placeret i Norge.

Den 15. august bjærgede ministrygeren VILSUND 10 tyske statsborgere, der var kængret med en kajak øst for Thurø.

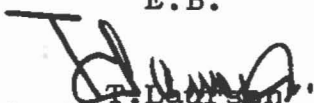
Som forberedelse til senere besøg af et antal irske søofficerer/kadetter med henblik på orientering om og studie af den danske inspektionstjeneste aflægger en irsk søofficer besøg ved Søværnets Eksercerskole, Søværnets Taktikskole, Søværnets Teknikskole og Søværnets Konstabelskole i perioden 25.-28. september med efterfølgende sejlads med inspektionsskibet INGOLF.

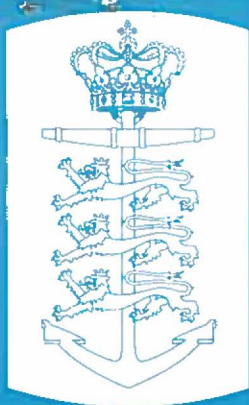
Udland kort

Tre store tankskibe til transport af naturgas er under bygning på sovjetiske værfter. De skal sættes ind i transporter af ammoniak og andre naturgasser fra en nyanlagt havn ved Odessa til USA.

To af skibene vil kunne laste 75.000 m³, medens det tredje vil kunne tage 38.000 m³. Foruden ammoniak vil skibene kunne laste propan, butan, propylen og andre gasarter. Det ene af skibene vil blive indrettet til transport af gasser nedkølet til 48° under nul.

E.B.

Stabschef ved Chefen for Søværnet

SØVÆRNS- ORIENTERING

Fra navngivningen af Niels Juel.

Flådens nye korvetter

Den 26. september - Kong Christian X's fødselsdag - foretog Hendes Majestæt Dronningen på Aalborg Værft den officielle navngivning af den første af de tre korvetter, som er under bygning til flåden, og skibet vil kort tid efter blive overtaget af søværnet.

Anskaffelsen af disse tre skibe er et led i det genopbygningsprogram for flåden, som blev fastlagt med forsvarsforliget

af 1973, og som foruden korvetterne omfattede 10 torpedobåde af WILLEMOES-klassen, 2 mineskibe af LINDORMEN-klassen, inspektions-skibet BESKYTTEREN og 6 kuttere til patruljetjeneste. Dette byggeprogram er det største, som inden for en kortere årrække er planlagt og iværksat i søværnet i fredstid, og navngivningen vil markere indledning til programmets sidste fase. Den 26. september vil derfor blive mærkedag i søværnet.

Dronningen kom til Aalborg om bord i kongeskibet DANNEBROG og blev umiddelbart før anløb af havnen modtaget med salut fra minelæggeren FYEN, som desuden stillede et honnørkommando til rådighed ved den ceremonielle handling på værftet. Det officielle program blev i øvrigt gennemført under Aalborg Værfts auspicer og blev således præget af både værftets og søværnets traditioner.

Forud for forsvarsforliget af 1973 var forswarets materiel præget af fremadskridende forfald, som ikke mindst tegnede situationen mørkt for søværnet. Forsvarets fremtidige sammensætning og omfang var imidlertid i denne periode genstand for mange drøftelser, bl.a. i en forsvarskommission og i folketingets forsvarsudvalg, der havde et lovforslag om ændring af forsvarsordningen til behandling. Som led i drøftelserne fremkom debatoplæg fra flere politiske partier, og et af de debatterede spørgsmål var, om flåden skulle omfatte såkaldte større enheder. Debatten rummede mange vidt forskellige synspunkter, men da forsvarsforliget blev indgået med et solidt flertal i folketinget, omfattede det den såkaldte Flådeplan-82 og dermed også større enheder, af hvilke tre skulle bygges som erstatning for ældre og udslidt materiel og som supplement til de to fregatter PEDER SKRAM og HERLUF TROLLE.

Behovet for disse enheder er i Flådeplanen først og fremmest begrundet med henvisning til Danmarks maritime position og struktur, som medfører, at landets sikkerhed og interesser kan trues direkte af fremmede aktiviteter til søs. Ikke mindst Warszawapagt-landenes meget kraftige opbygning af flådestyrker, som er gennemført i de senere år, og disse magters stigende aktivitet til søs, trækker de maritime konturer skarpt op. Vore flådestyrker skal forebygge eller modvirke sådanne søværts trusler, som måtte kunne opstå, og flådens struktur må under hensyn til vore ressourcer tilpasses lokale forhold såvel i Østersøområdet som ved Grønland og Færøerne.

Danske farvandes karakter gør det naturligt at søge flåden sammensat af lette overfladefartøjer og ubåde med vægt på udnyttelse af artilleri, torpedoer, miner og missiler i taktisk sammenspil. Vejr- og sigtbarhedsforhold såvel som taktiske og teknologiske faktorer gør det imidlertid nødvendigt, at de lette og specialiserede enheder suppleres med og støttes af større og alsidigt udrustede skibe med god udholdenhed og sødygtighed samt med stor varslingsrækkevidde og -kapacitet. En sådan sammensætning er forudsat i flådeplanen og muliggør en fleksibel anvendelse af flådens enheder til uafbrudt overvågning, til sikring af dansk suverænitet over søterritoriet samt i krigstilfælde til koncentreret og omgående indsats mod søværts angreb på landet. Dette gør flådestyrker til et vigtigt krisestyringsværktøj for regeringen.

De nye korvetter er i overensstemmelse med flådeplanens forudsætninger konstrueret til optræden i danske farvande og tilstødende havområder under alle tænkelige vind- og søforhold. Projektet er på grundlag af Søværnets Materielkommando's specifikationer udarbejdet af firmaet Yarrow Admiralty Research Division i Skotland, og bygningen blev på grundlag af indkomne tilbud overdraget til Aalborg Værft i december 1975.

Søværnets specifikationer indeholdt meget strenge krav til såvel projekteringsfirma som byggeværft, og opgavens løsning har for begge været en stor udfordring.

Vor nye korvette type skal kunne operere i nært taktisk samarbejde med andre - danske såvel som allierede - flådestyrker, helikoptere og jagerfly, og de skal kunne tjene som kommandoskibe for efter behov at kunne lede og kontrollere en flådekampgruppes operationer.

Skibets maksimale længde er 84 m, dets bredde 10,3 m, og det har godt 3 m dybgående. Deplacementet (skibets vægt) bliver ca. 1320 tons, og som fremdrivningsmaskineri får det en kombination af gasturbine og diesel, som vil give en maksimumsfart på op mod 30 knob, medens sejlads for diesel alene kan gøres med op til 20 knob. Hjælpemaskineriet udgøres af flere motorer, som leverer elektrisk kraft til skibets omfattende udstyr og våbensystemer, og der er tilstræbt en høj grad af automatisering, bl.a. for at holde besætningen på en forholdsvis begrænset størrelse. Fredsbesætningen tæller således kun 27 befalingsmænd og 63 menige mod de gamle, væsentlig simplere og mindre korvetters i alt 110 mand.

Danske farvandes karakter gør det naturligt at søge flåden sammensat af lette overfladefartøjer og ubåde med vægt på udnyttelse af artilleri, torpedoer, miner og missiler i taktisk sammenspil. Vejr- og sigtbarhedsforhold såvel som taktiske og teknologiske faktorer gør det imidlertid nødvendigt, at de lette og specialiserede enheder suppleres med og støttes af større og alsidigt udrustede skibe med god udholdenhed og sødygtighed samt med stor varslingsrækkevidde og -kapacitet. En sådan sammensætning er forudsat i flådeplanen og muliggør en fleksibel anvendelse af flådens enheder til uafbrudt overvågning, til sikring af dansk suverænitet over søterritoriet samt i krigstilfælde til koncentreret og omgående indsats mod søværts angreb på landet. Dette gør flådestyrker til et vigtigt krisestyringsværktøj for regeringen.

De nye korvetter er i overensstemmelse med flådeplanens forudsætninger konstrueret til optræden i danske farvande og tilstødende havområder under alle tænkelige vind- og søforhold. Projektet er på grundlag af Søværnets Materielkommando's specifikationer udarbejdet af firmaet Yarrow Admiralty Research Division i Skotland, og bygningen blev på grundlag af indkomne tilbud overdraget til Aalborg Værft i december 1975.

Søværnets specifikationer indeholdt meget strenge krav til såvel projekteringsfirma som byggeværft, og opgavens løsning har for begge været en stor udfordring.

Vor nye korvettype skal kunne operere i nært taktisk samarbejde med andre - danske såvel som allierede - flådestyrker, helikoptere og jagerfly, og de skal kunne tjene som kommandoskibe for efter behov at kunne lede og kontrollere en flådekampgruppes operationer.

Skibets maksimale længde er 84 m, dets bredde 10,3 m, og det har godt 3 m dybgående. Deplacementet (skibets vægt) bliver ca. 1320 tons, og som fremdrivningsmaskineri får det en kombination af gasturbine og diesel, som vil give en maksimumsfart på op mod 30 knob, medens sejlads for diesel alene kan gøres med op til 20 knob. Hjælpemaskineriet udgøres af flere motorer, som leverer elektrisk kraft til skibets omfattende udstyr og våbensystemer, og der er tilstræbt en høj grad af automatisering, bl.a. for at holde besætningen på en forholdsvis begrænset størrelse. Fredsbesætningen tæller således kun 27 befalingsmænd og 63 menige mod de gamle, væsentlig simplere og mindre korvetters i alt 110 mand.

De nye korvetters skrogform er i overensstemmelse med nutidig orlogspraksis for skibe af denne art med dybe V-formede sektioner i forskib og flade U-formede sektioner i agterskib. Endvidere har forskibet "Knækspant" for at hindre "grønt vand" på dækket i svær sø, og skibet er mellem for- og agterdæk forsynet med en lukket overbygning.

Skibenes armering er alsidig og særdeles kraftig, og den omfatter en 76 mm kanon, sømålsmissiler af typen HARPOON samt luftværnsmissiler af typen SEA SPARROW. Endvidere påregnes armeringen suppleret med anti-ubådstorpedoer og kortholds luftværnsmissiler, som er under udvikling. Våbensystemerne kontrolleres fra skibets operationsrum, hvor alle oplysninger om den taktiske situation, som modtages fra ombordværende eller eksterne sensorer, samles og bearbejdes. De ombordværende sensorer omfatter flere radarsystemer, TV-udstyr, infrarødt søgemateriel, sonar og hydrofoner m.v., og alle indkomne oplysninger behandles i særlige regnemaskiner styret af et taktisk databehandlingsystem, som sikrer hurtig og nøjagtig behandling. Til formidling af ordrer og meddelelser er skibet selvsagt udstyret med et veludviklet kommunikationssystem omfattende dels et "data-kæde"-apparat, som kan overføre taktiske oplysninger fra skib til skib, dels normale radioapparater, som dækker mange frekvensbånd. De modtagne og bearbejdede taktiske data præsenteres for skibschefen på store radar-data-skærme med tilhørende data-konsoller, og på dette grundlag kan han beslutte, hvilke taktiske manøvrer der skal foretages, og hvilke våben der skal anvendes.

Kanonen, som er anbragt på fordækket, og som kan anvendes mod såvel luftmål som sømål, er fuldautomatisk med stor skudhastighed og lang rækkevidde. Den rettes fra en ildledelsesradar eller fra et optisk måludpegningsøjeblik. Affyring foretages i operationsrummet eller ved det optiske øjeblik, og betjeningen ved selve pjecen er indskrænket til 1 mand til overvågning af et kontrolpanel. Når pjecen er klargjort, kan den ubetjent og fjernrettet afgive 80 skud, hvorefter opladning hurtigt kan foretages.

HARPOON-missilerne anbringes i to missil-styr á 4 missiler. Affyring sker fra operationsrummet mod det valgte mål, og missilet vil inden for et forud indstillet målområde selv søge mod målet: Dets bane er lav over havoverfladen, og dets rækkevidde kan overstige 50 sømil eller godt 90 km.

SEA SPARROW-systemet, der er et NATO-projekt, udmærker sig bl.a. ved meget kort reaktionstid og er anvendeligt under alle vejrforhold. Missilerne er anbragt i en affutage på agterdækket og ledes af to radarsystemer, hvilket giver mulighed for engagement af flere mål i hurtig følge. De kan anvendes mod fly og sømålsmissiler, der angribes med flere gange lydets hastighed.

De nye korvetter vil alt i alt repræsentere et meget effektivt og moderne våbensystem, som specielt er tilpasset danske forhold, og som er velegnet som led i en kampduelig og fleksibel dansk flådestruktur.

De krav, som søværnet har stillet, har været meget strenge og har stillet værftet over for en stor og kompliceret opgave, men Aalborg Værft har taget udfordringen op og har efter alt nu foreliggende at dømme løst den på fortrinlig måde.

I søværnet hemmeligholdes navne på nybygninger ikke forud for navngivningsdagen. Flådens skibsnavne fastsættes ved kongelig resolution efter søværnets indstilling, og da det var ønskeligt at videreføre den praksis, at flådens større kampenheder opkaldes efter store flådeførere, faldt det naturligt i 1977 at gøre indstilling om at give den første af de nye enheder navnet NIELS JUEL - i 300-året for sejren i Køge Bugt den 1. juli 1677, der var admiral Niels Juels største bedrift blandt mange.

Niels Juel (1629-97) fik i sin ungdom en god maritim uddannelse bl.a. i den hollandske marine, hvor han under den store hollandske admiral Michael de Ruyter deltog i søkrigen mod England 1652-54. Efter hjemkomst til Danmark blev han i 1657 Holmens chef, og han deltog som skibschef i første Sundkrig, førte bådsmandskompagnierne under Københavns belejring 1658-59 og var derpå til søs som eskadrechef. Han havde gennem sin uddannelse og erfaring gode forudsætninger for at blive flådefører, men i de første år af den skånske krig måtte han af politiske grunde dog se sig forbigået til flådechefsposten af en fremmed. Han lod sig dog ikke udadtil påvirke deraf og fortsatte pligtopfyldende sin tjeneste som eskadrechef og flådens næstkommanderende, og han afslørede da fremragende føreregenskaber. I 1677 havde han midlertidigt overkommandoen til søs og gennemførte med strategisk klar-syn og forbilledlige taktiske dispositioner en glimrende kampagne, som førte til sejrene ved Møen 1. juni og i Køge Bugt 1. juli 1677. Han vandt derved søherredømmet for resten af krigen, sikrede hærens forbindelse til Skåne og afværgede invasion på Sjælland.

I fredsårene gjorde han en stor og vidtrækkende indsats for flådens udvikling på nationalt grundlag. Den gode hr. Niels var agtet og æret af sin samtid som en mand af gammel dyd og dansk opriktighed, således som Kingo udtalte om ham. Englands konge sagde i sin tid, at han var den største admiral, som da var i Europa. Vi kan stadig regne ham blandt verdens største flådeførere og har god grund til at mindes ham.

Søværnet har tidligere knyttet hans navn til nogle af sine gode skibe. Blandt disse skibe nævnes dampfregatten NIELS JUEL (1855-79) - en af sejlskibstidens sidste fornemme konstruktioner af nærlig samme type som JYLLAND. Fregatten NIELS JUEL var kommandør Eduard Suensons standerskib i Nordsøeskadren i 1864 og deltog i kampen ved Helgoland. Siden blev navnet givet til et artilleriskib, som søsattes i 1918. Artilleriskibet NIELS JUEL blev den 29. august 1943 angrebet af tyske fly og blev derpå grundsat og ødelagt af egen besætning for ikke at falde i fjendehånd i brugbar stand.

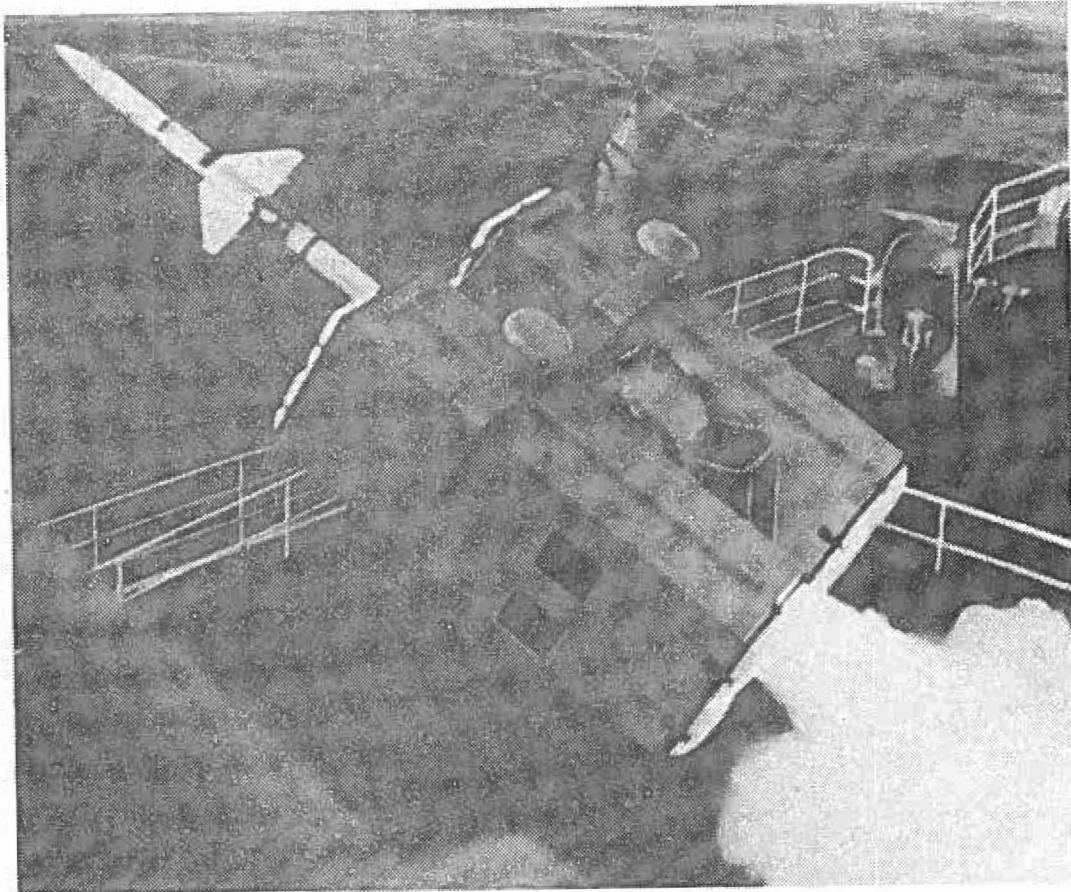
Når Dronningen har tildelt vor nye korvet navnet NIELS JUEL og selv foretaget den officielle navngivning af skibet, vil vi i søværnet med taknemmelighed opfatte det som en tilkendegivelse af interesse for og påskønnelse af flådens virke i fortiden og samtidig et udtryk for Hendes Majestæts forventning til søværnets personel om lignende god tjeneste fremtidigt i enheder med inspirerende navne.

(MST)

10 års internationalt samarbejde og fremskridt

For 10 år siden blev en fælles trussel mod deres flåder erkendt af adskillige NATO-nationer, såfremt disse skulle blive involveret i forsvaret af NATO-Alliancen. Derfor blev en aftale truffet om i fællesskab at udvikle og producere et avanceret skibsbaseret forsvarssystem benævnt SEA SPARROW. De deltagende nationer var foruden Danmark, Belgien, Vesttyskland, Italien, Holland, Norge og USA.

I anledning af 10 års jubilæet har et uofficielt flådebesøg fundet sted 20.-24. september med deltagelse af SEA SPARROW-udrustede enheder fra Danmark, Norge og USA i forbindelse med afholdelsen af 28. møde i NATO SEA SPARROW Styringskomiteen.

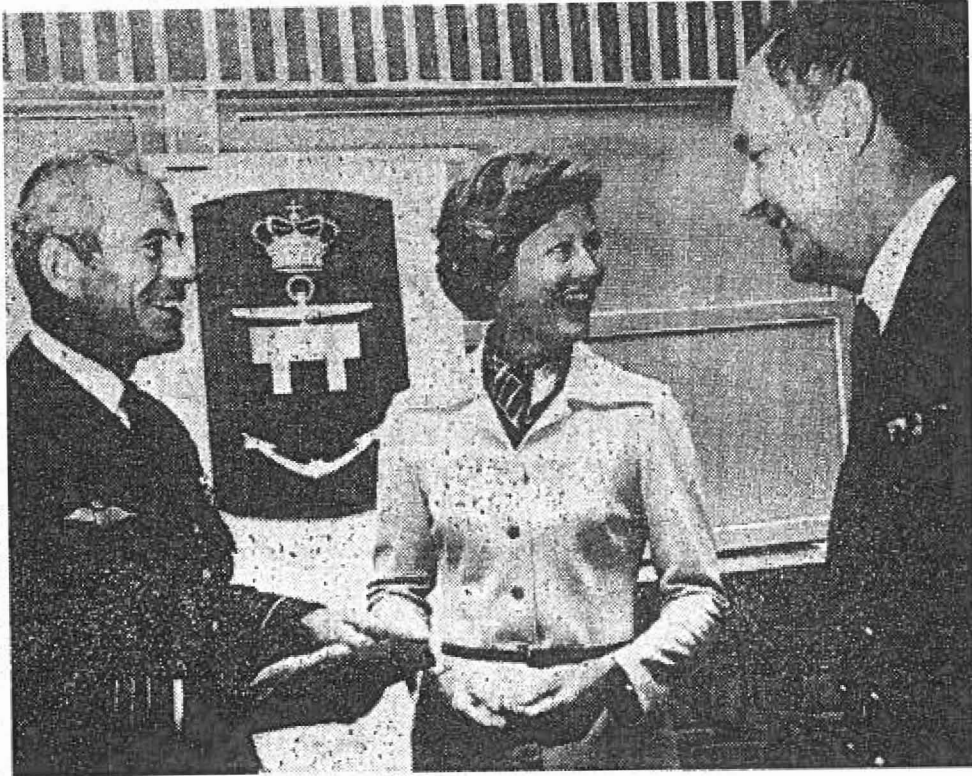
SEA SPARROW

NATO SEA SPARROW er et overflade-luftmålsmissilssystem installeret bl.a. i PEDER SKRAM-klassen og senere i NIELS JUEL-klassen.

(MST)

25års jubilæum på Langelandsfort

15. september kunne Langelandsfort fejre 25 år under kommando. I dagens anledning blev et specielt program afviklet med deltagelse af blandt andre Forsvarschefen.

Som et led i opbygning af søværnet efter 2. Verdenskrig blev det bestemt, at de gamle forter omkring København skulle saneres, og Kystbefæstningens hovedvirksomhed skulle koncentreres om 2 forter, nemlig Stevnsfort og Langelandsfort, hvis opgaver det skulle være at deltage i kontrol med henholdsvis Sundet og Store Bælt.

Ved skøde af 29. maj 1952, der blev tinglyst 24. oktober 1952, erhvervede forsvaret Holmegaard for en købesum af 545.000 kr.

Holmegaard, hvis samlede areal var på 94.76 ha (ca. 173 td. land), ejedes af proprietær Chr.Christiansen Koch.

Holmegaard ejedes i det 16de århundrede af familien Dyre. Den blev i midten af det 17de århundrede købt af Mogens Kaas

til Lykkesholm og tilhørte i slutningen af det 17de og begyndelsen af 18de århundrede Otto Kaas og hans søn oberstløjtnant Hans Ditlev Kaas. Gården hørte derefter under stamhuset Ahlefeldt og indtil 1938 under Tranekær Gods, hvor gården blev købt af den hidtidige forpagter Marius Andersen (Vinggaard), der afhændede den i 1945. Holmegaard havde derefter forskellige ejere, indtil staten som før nævnt overtog gården. Siden har der været foretaget forskellige mageskifter for at få arealet til bedst at passe ind i fortets aktiviteter. Den jord, der ikke direkte omfatter fortets installationer, er forpagtet ud til 7 forpagtere.

Fortet blev projekteret af Forsvarets Bygningstjeneste, og man kom hurtigt i gang med de omfattende jord- og støbearbejder til de forskellige bunkers. Det var imidlertid straks klart, at gårdens bygninger med mindre ombygninger og udvidelser kunne anvendes til forskellige formål. Her kan nævnes, at den nuværende administrationsbygning tidligere benyttedes til forvalterbolig og folkeværelser. Hovedbygningen var privatbolig. Beboelsesbygning for officerer var mejeri og duehus med kornmagasin på loftet. Beboelse for konstabler var tidligere hønsehus, materielrum, hestestald, svinestald og foderrum. Cafeteriebygning var grisestald, kostald og mølleri med kornmagasin på loftet. Ved udnyttelsen af disse bygninger har det været muligt at få fortet, som det ligger i dag, til på en harmonisk måde at falde ind i Sydlangelands smukke landskab.

Den 15. september 1953 var byggeriet så vidt fremskredet, at kommandohejsningen kunne finde sted under fortets første chef, orlogskaptajn senere kommandørkaptajn E.Aalborg. Til stede ved kommandohejsningen var foruden Kystbefæstningens daværende initiativrige chef kontreadmiral E.M.Dahl, H.K.H.kommandør Arveprins Knud, Lensgreve, Chef for Hjemmeværnsafsnit Langeland, K.Ahlefeldt Laurvig, der gennem en årrække har ydet søværnet en uvurderlig støtte her på Langeland, samt repræsentanter for Søværnets Bygningsdistrikt, håndværkere m.fl.

Arbejdet med at færdiggøre fortet fortsattes imidlertid i de kommende måneder, og først i august 1954 blev fortets bygningsværker overdraget til Kystbefæstningen af Forsvarets Bygningstjeneste.

Det, man i begyndelsen koncentrerede sig om fra militær side, var bevogtning af fortområdet samt uddannelse af 40 mm besætninger.

Det vil føre for vidt at gå i detaljer med at beskrive den virksomhed, der har udfoldet sig herved igennem årene, men enkelte forhold bør fremhæves.

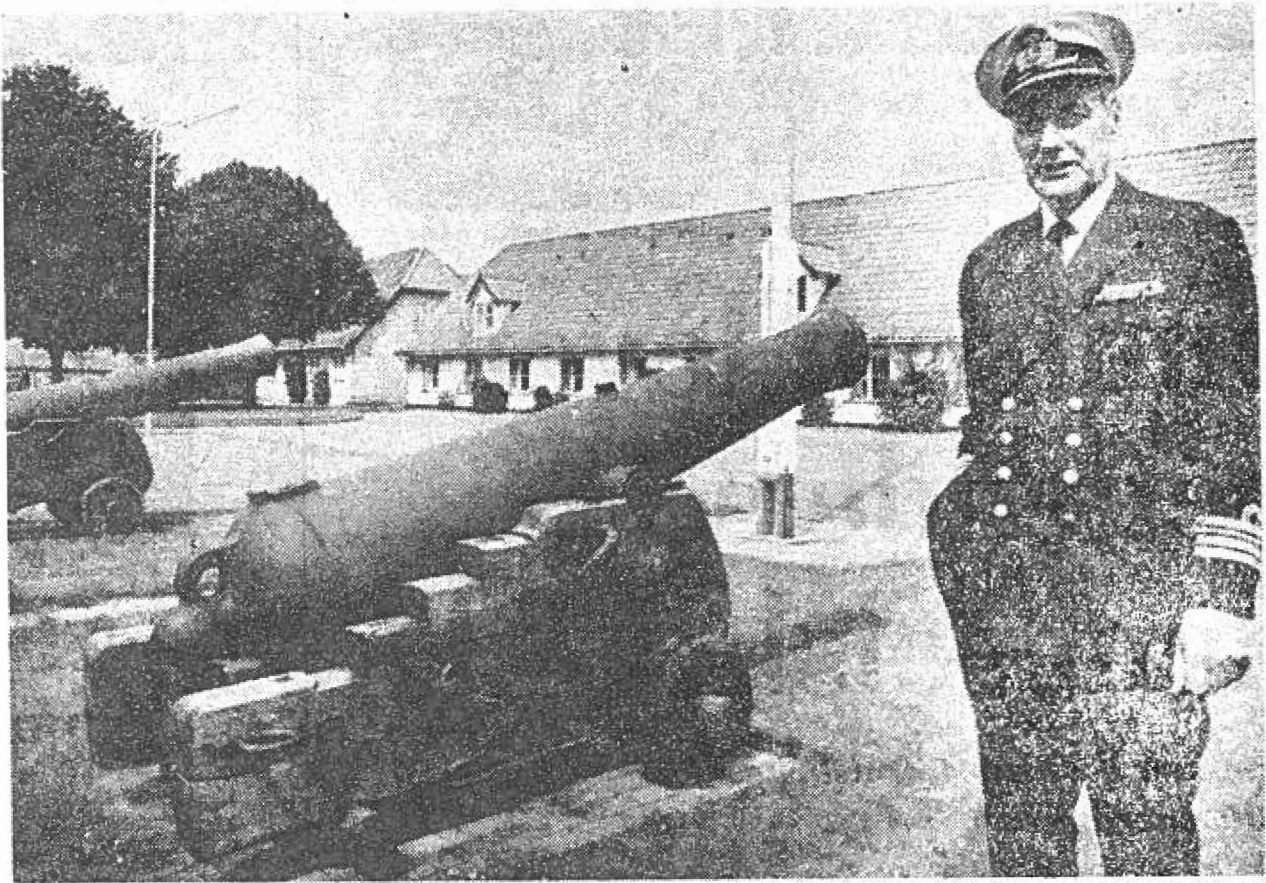
Først i januar måned 1954 påbegyndtes uddannelsen af besætninger til 150 mm kanonerne, og det viste sig at være meget ubehageligt for beboerne omkring fortet i de perioder, hvor skydninger fandt sted. Dette medførte en række klager, og fortets ledelse indstillede, at der blev opstillet 2 150 mm pjecer ved stranden syd for Føllesbjerg, men først gennem indgriben fra politisk hold (daværende nedrustningsminister Helveg Petersen) lykkedes det at skaffe midler til disse kanoner, således at øvelsesskydninger kunne finde sted fra det såkaldte strandbatteri.

Fortet krævede ret store mandskabsstyrker, idet såvel luftforsvar som nærforsvar af fortet også skulle tilgodeses, og mange værnepligtige har gennem årene aftjent deres værnepligt ved fortet. Omkring midten af 60'erne reduceredes den faste besætning til fordel for uddannelse af de såkaldte specialbesætninger, d.v.s. værnepligtige fra sæsonudrustede enheder som DANNEBROG og opmålingsskibe. Disse værnepligtige fik deres mobiliseringsuddannelse ved fortet.

Langelandsfortet har imidlertid altid været i søgelyset, når der skulle ske nedskæringer inden for forsvaret, og fra begyndelsen af 70'erne arbejdede man med en meget betydelig reduktion af besætningen, og fra 1973 blev hovedbatteriet og antiluftskytset langtidskonserveret, idet der dog fortsat skulle bibeholdes en vedligeholdelsesbesætning samtidig med, at der lejlighedsvis uddannes besætninger til fortets våben.

Det er selvfølgelig ikke lykkeligt, at et fort ved sit 25 års jubilæum ikke er så aktivt, men det bør fremhæves, at dette ikke skyldes, at Langelandsfortets betydning er mindsket, tværtimod, dets beliggenhed ved Østersøens vigtige udfartsvej og som en integrerende del af forsvaret af Fynsområdet er fortsat aktuelt, og det var med stor tilfredshed, at fortets besætning i efteråret 1977 så en vel gennemført mønstring af gamle

årgange. Fortet kunne stadig slå fra sig, hvilket de havarerede slæbemål bar tydeligt præg af.

"Moderne våben"

Vort ønske på jubilæumsdagen er imidlertid mere moderne materiel.

(LFT)

Indland kort

Den britiske forsvarsminister Fred Mulley aflagde i dagene 14.-17. september besøg i Danmark hos forsvarsminister Poul Søgaard. I det meget omfattende program, der var blevet tilrettelagt, var inkluderet besøg ved søværnet den 15. september, hvorunder Fred Mulley bl.a. deltog i en demonstrationssejls med torpedobådene SUENSON og SEHESTED i den nordlige del af Sundet.

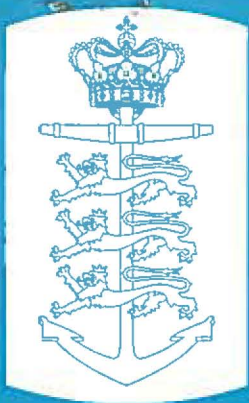
COMSTRIKEFLTLANT, Vice Admiral W.L.McDonald, har i dagene 29. september til 3. oktober om bord i USS MOUNT WHITNEY aflagt uofficielt besøg i København.

Udland kort

I en nylig udkommet bog "Management in the Armed Forces" giver Lieutenant Colonel Melvin J.Stanford, USAR Consulting Faculty, udtryk for, at krig er det sidste middel i moderne forsvar, og ikke som tidligere det første og eneste. Hvis krig bliver en nødvendighed, er det et tegn på, at forsvarsanstrengelserne har svigtet. Forfatteren ser forsvarspolitikken som resultatet af folkets vilje, regeringens beslutning og forsvarets egne ideer. Han fastslår, at forsvarets indflydelse på forsvarspolitikken er aftagende, fordi forsvaret lægger for megen vægt på krig og krigssituationen. Endelig fremhæver forfatteren, at fast ansat militært personel uddannet i rene militære færdigheder er kraftigt indoktrineret i systemets mål og har tilbøjelighed til at afvise andre mål som uønskede.

Rådgivnings-, forsknings- og forsøgsvirksomhed er mindre ansete beskæftigelser til trods for, at disse har voksende betydning for forsvarets funktionsdygtighed, idet det operationelle og kommandoføringen pr. tradition er forsvarets sjæl og forbundet med højere status.

Thøstrup

Nr. 33/78
13 OKT 78

SØVÆRNS- ORIENTERING

Visit hos borgmesteren.

Minelæggeren SJÆLLANDs besøg i adoptionsbyen, Korsør

Den 24.-28. august aflagde minelæggeren SJÆLLAND sit årlige besøg i adoptionsbyen, Korsør.

Med dette 4. besøg er der allerede etableret en fast tradition, som både byen og skibet tilsyneladende værdsætter. Dette skyldes ikke blot, at det er lykkedes at gennemføre besøget på

samme tid hvert år, men først og fremmest en meget positiv interesse fra bystyrets side og en enig og målbevidst indsats fra skibets besætning for gennem så bred kontakt med byen som muligt at give adoptionsforholdet et reelt indhold. Et væsentligt led heri var det, da man sidste år besluttede at kombinere adoptionsbesøget med familiesejlads, hvorved man opnåede, at besætningen forblev i byen, og da man samtidig var enige om at bære uniform under landlov satte sit præg på byen.

Besøget omfattede de sædvanlige punkter som udveksling af visitter mellem repræsentanter for besætningen og bystyret, chefens frokost om bord og borgmesterens frokost i den stedlige svømmehals cafeteria, offentligt besøg om bord, omvisning i skibet for 80 skolebørn med indlagt helikopterdemonstration, bustur og fodboldkamp.

For yderligere at fremme kontakten mellem besætning og befolkning var der i år indlagt et par nye arrangementer. Torsdag aften var der arrangeret en sammenkomst i flådestationens cafeteria, hvor 30 af SJÆLLANDS besætning mødte 40 korsoranere med 20 fra flådestationen som værter. Chefen for SJÆLLAND og divisionsofficererne holdt et lysbilledforedrag om skibet, og hvad det laver, når det ikke er i Korsør, hvorefter der var samvær over et par snitter og en øl, ligesom officersforeningen og fællesklubben åbnede deres bar for gæsterne. Der blev herved lejlighed til så tidligt under besøget som muligt at skabe nogle personlige kontakter til repræsentanter for byens myndigheder og foreninger.

Fredag aften var der lagt op til den helt brede kontakt mellem hele besætningen og alle byens borgere, idet Marineforeningens Korsør-afdeling i samarbejde med flådestationen, Kulturelt Samråd i Korsør og med stor støtte fra kommunen havde arrangeret en BOLVÆRKSFEST med underholdning for søfolk, bolværksmatroser og landkrabber fra en på kajen opstillet scene.

Der indledtes med en festlig "Korsør-dåb" af SJÆLLANDS besætning ved Kong Neptun og hans følge i overværelse af borgmesteren og ca. 400 tilskuere. Efter det sædvanlige ritual måtte skibets chef og en række repræsentanter for de forskellige personelgrupper springe i en foran scenen opstillet balje, og der udleveredes et særligt Korsør diplom med Kong Neptuns underskrift og segl.

"Korsør-dåb" under bolværksfesten.

Sangerinden Tove Reinau var det professionelle indslag i programmet, der ellers bestod i amatøroprædten med numre både fra skibets besætning og byen. Desværre var vejret slået om i det køligt blæsende hjørne, så da 7 medlemmer af flådestationens officersforening forklædt som barske søfolk afsluttede med nogle viser om saltvand, pirater m.v., var det tyndet ud i tilskuerskaren, bl.a. fordi mange søgte læ i det opstillede restaurationstelt, hvor der kunne købes drikkevarer, og hvor et lokalt amatørorkester spillede op til dans.

På forslag fra skibet var der i år ved indbydelser til de forskellige arrangementer - herunder også deltagelse i familiesejladsen - lagt vægt på kontakt med byens største arbejdsplads, DSB overfarten.

Endelig kom besøget også til at omfatte et kommandoskift, idet en ny chef tiltrådte mandag morgen ved en parade på kajen,

som overværedes af mange korsoranere. Den nye chef blev under besøget også præsenteret for borgmesteren og havde lejlighed til at møde repræsentanter for myndigheder og foreninger m.v., ligesom han fik overstået sin "Korsør-dåb", alt i alt en god overlevering.

(FLS KOR)

Søværnets Juleskåle 1978

Som hvert år igennem de sidste 24 år fremstiller Den kongelige Porcelænsfabrik også i år Søværnets Juleaskeskål til brug for søværnets personel og andre interesserede med tilknytning til søværnet.

Skålen, der som sædvanlig er fremstillet i en fajance- og en porcelænsudgave, har i år ovenstående motiv, valgt blandt de på Holmen opstillede galionsfigurer.

Det er hensigten fremover i de år, hvor der ikke forekommer historiske jubilæer i søværnet, at fortsætte med motiver valgt blandt galionsfigurerne.

Opmærksomheden henledes på, at udsalgspriserne på grund af MOMS-forhøjelse pr. 1. oktober 1978 er som følger:

Porcelæn: Kr. 26,45 incl. 20,25 % MOMS

Fajance: Kr. 29,90 incl. 20,25 % MOMS.

Bestillingslisterne skal være Den kongelige Porcelænsfabrik i hænde senest den 15. oktober 1978.

(MST)

Udslusningsøvelse i Karlskrona

Der har gennem en årrække bestået et nært samarbejde mellem det svenske og det danske ubådsvåben inden for området ubådsbjærgning. Dette omfatter bl.a., at Undervandsbådseskadren én gang årligt anvender dykkertanken i Karlskrona til uddannelse af ubådspersonel i fri udslusning.

Uddannelsen foregår i en dykkertank, hvis bund er indrettet med et kammer, der skal illudere en sunken ubåd. Herfra stiger personellet op til overfladen fra en vanddybde på 20 meter.

For at kunne gennemføre en udslusningsøvelse er det nødvendigt, at helbredstilstanden og fysikken er i orden, og derfor gennemgår personellet forinden udslusningsøvelserne meget omfattende helbredsundersøgelser. Disse undersøgelser omfatter foruden hjerte og lunger en trykprøve til 5 atmosfæres overtryk.

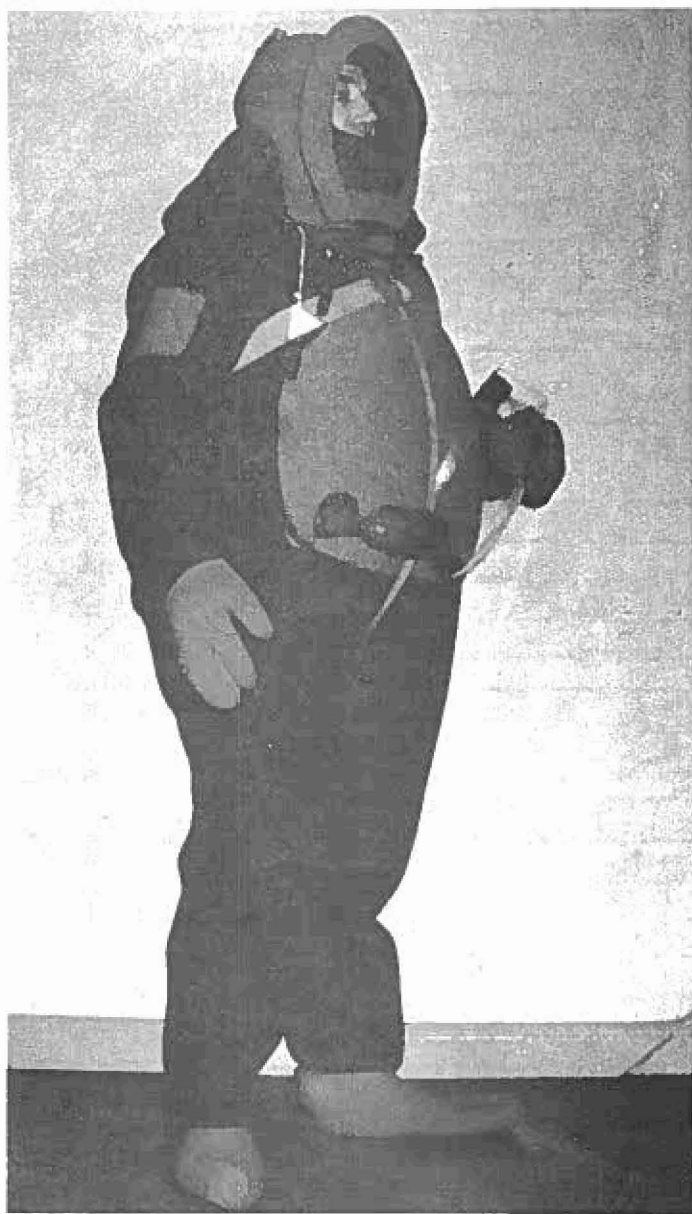
Efter gennemgang af de nævnte undersøgelser og prøver blev et hold på 19 mand sendt afsted til Karlskrona, hvor årets udslusningsøvelser fandt sted i uge 36. To dage forinden var et hold instruktører fra Søværnets Frømandskorps draget afsted for at gennemføre træning i tanken. Hver elev får tildelt en frømand, som følger ham hele vejen gennem øvelserne.

Som en ekstra sikkerhedsforanstaltning gennemgår eleverne efter ankomst til Karlskrona endnu en lægeundersøgelse. Denne finder sted ved MUC, Marinens Undersøknings Center, som ledes af den svenske dykkerlæge. Undersøgelsen, der meget ligner den undersøgelser, eleverne gennemgår ved Rigshospitalets flyvemedicinske Klinik, er det eneste punkt på programmet, hvori der er svensk deltagelse.

Øvelserne i tanken gennemføres udelukkende med danske instruktører, ligesom den danske dykkerlæge medvirker og hele tiden overvåger eleverne.

Øvelserne ledes af Søværnets Frømandskorps og gennemføres i store træk på den måde, at eleverne først får en mundtlig instruktion, hvorefter man udfører øvelser i åndedrætsteknik. Selve udslusningsøvelserne starter med en udslusning fra ca. 1/2 meters dybde. Derfra forøges dybden gradvis til henholdsvis 2, 5, 10 og 18 meter. Disse øvelser udføres fra en dykkerklokke, der sænkes i vandet til den ønskede dybde. Når alle de nævnte

øvelser er gennemført med tilfredsstillende resultat, udføres den egentlige udslusning, hvorunder eleven er iført en speciel

Klar til udslusning.

Af holdet på 19 elever gennemførte 14 mand, medens de resterende 5 mand af forskellige årsager faldt fra undervejs.

Som nævnt i indledningen foregår disse øvelser i Karlskrona, men da omskiftningsfrekvensen for ubådspersonel er forholdsvis høj, er der behov for at gennemføre udslusningsøvelser også andre steder. Desværre råder søværnet ikke selv over det nødvendige anlæg, og der er derfor også gennemført udslusningsøvelser i den norske marines anlæg i Håkonsvern. Som noget nyt

dragt, der bl.a. er udstyret med en hætte, som holder ansigtet fri for vand. Eleverne anbringes i det førnævnte kammer, der fyldes med vand samtidig med, at der sker en trykkudligning, således at trykket i kammeret svarer til det tryk, der findes i bunden af dykkertanken. Eleverne stiger nu én ad gangen op i dykkertanken via en sluse. I tanken modtages eleven af sin instruktør, der følger ham til overfladen, en tur, der varer ca. 10-15 sekunder. Under opstigningen kontrollerer frømanden hele tiden elevens åndedræt, idet han sørger for, at eleven hele tiden blæser kraftigt ud. Dette er af den største betydning, idet luften i lungerne fra en dybde på 20 meter til overfladen udvides kraftigt.

er der også taget kontakt med den tyske marine med henblik på en fremtidig udnyttelse af anlægget i Neustadt. Hovedvægten vil dog fortsat blive lagt på Karlskrona, hvor vi ønsker at bevare det efterhånden mangeårige gode samarbejde, der har fundet sted, og hvor vi nyder den udstrakte service, der altid bliver Undervandsbådseskadren til del, når vi besøger svenskerne.

Undervandsbådseskadrens årlige behov for udslusningsuddannelse er p.t. 60-70 mand.

(UBE)

Indland kort

Det blev de danske orlogsgaster L.Lønberg og P.Lambæk, der i begyndelsen af juli vandt det militære verdensmesterskab i kapsejlds i 470-jolle ved Den Helder i Holland. Mesterskabet blev vundet i konkurrence med 6 andre nationer, deriblandt Norge og Sverige.

Ved en sammenkomst på Holmen i Marinestuen er Marineforeningen Københavns-afdelings platte 1978 blevet overrakt til Chefen for HERLUF TROLLE.

Platten forestiller fregatten.

Platten er tidligere i år blevet overrakt Hendes Majestæt Dronningen, Hendes Majestæt Dronning Ingrid, Hans kongelige Højhed Prinsen samt Chefen for Søværnet.

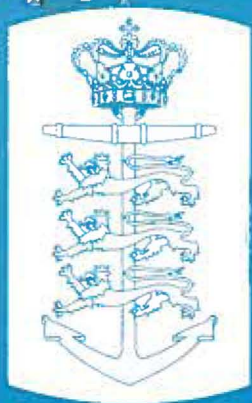
Udland kort

Den kongelige hollandske marine har placeret en ordre på to nye ubåde hos Rotterdam Dockyard Company. De nye ubåde skal erstatte Hollands to ældste, nemlig HNLMS DOLFIJN og HNLMS ZEEHOND. De nye ubåde er på 1900 tons, 67 m lange, 8,5 m bredde og armeret med torpedoer. Besætningen er på 49 mand, og de fremdrives ved dieselmaskineri.

E.B.

T. Laursen

Stabschef ved Chefen for Søværnet

Nr. 34/78
20 OKT 78

SØVÆRNS- ORIENTERING

HERLUF TROLLE

HERLUF TROLLE på øvelse

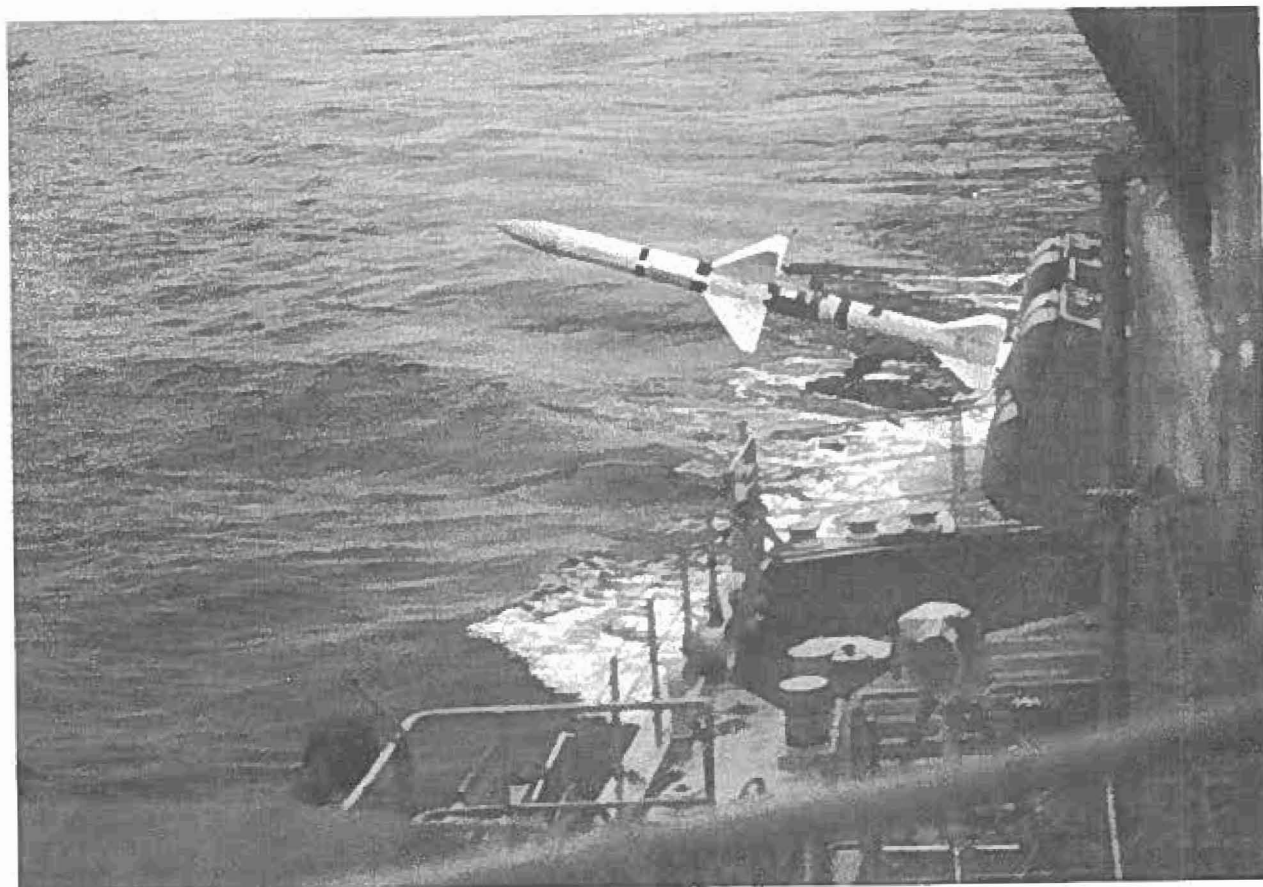
NORTHERN WEDDING

Den 31. august forlod HERLUF TROLLE Holmen for at deltage i øvelse NORTHERN WEDDING sammen med flådeenheder fra en række andre NATO-lande.

Med øvelsesstart i farvandet mellem Shetlandsøerne og Færøerne den 4. september benyttede fregatten lejligheden til et kort besøg i Thorshavn lørdag/søndag 2.-3. september.

Færøernes Kommando havde tilrettelagt et langt program for besætningen, hvoraf mange besøgte Færøerne for første gang. Det blev et dejligt besøg med mange udflugter og fisketure m.v.

Skibets nye kampinformations-, ildledelses- og missilvåbensystemer blev forevist pressen, og interessen for skibet synes

SEA SPARROW affyring

stor med over 700 mennesker om bord søndag eftermiddag for afsejling om aftenen for deltagelse i øvelserne i Atlanterhavet. Udover egentlige øvelser deltog HERLUF TROLLE i øvrigt i fiskeriinspektioner omkring Færøerne, når skibet befandt sig inden for færøsk fiskeriterritorium.

Øvelse NORTHERN WEDDING - NATOs hidtil største flådeøvelse i Atlanterhavet og nordeuropæiske farvande - startede for HERLUF TROLLEs vedkommende med patruljetjeneste i farvandet mellem Shetlandsøerne og Færøerne mod "fjendtlige" enheder. Vi skulle holde søen de næste 14 dage og øve samarbejde med amerikanske, canadiske, franske og tyske enheder. Det blev 14 begivenhedsrige døgn med taktisk optræden i næsten alle nordeuropæiske farvandsafsnit

fra Atlanterhavet syd for Island til farvandene omkring Færøerne, Shetlandsøerne og Orkneyøerne og videre mod øst til norske farvande, Skagerak og Nordsøen.

Over 5.500 sømil blev udsejlet, før vi kunne lægge til kaj ved Langelinie den 19. september for at give landlov efter en lang periode på havet. Undervejs havde vi opereret med amerikanske og engelske hangarskibe og landgangsfartøjer, deltaget i operationer sammen med destroyere fra Norge, Holland, England, Tyskland, Canada, Frankrig og USA for ikke at glemme de utallige flyoperationer med næsten alle flytyper fra en række NATO-lande.

For at holde søen i 14 dage gennemførtes en hel del "Replenishment at Sea" (olieombordtagning til søs) med tyske tankskibe, sidste gang i Skagerak i læ for stormvejret, før afholdelse af et par vedligeholdelsesskydninger i åben farvand, og før vi den 18. september satte kursen mod Skagen Rev fyrskib.

Hvad har vi lært? At HERLUF TROLLE med sine nye våbensystemer og "operations set-up" udgør en fuldt operativ og "up-to-date" våbenplatform, helt på højde med tilsvarende enheder fra andre NATO-lande. At vort personel (officerer, befalingsmænd og menige) med deres uddannelse i dag er på højde med personellet fra andre NATO-flåder. Vi lærte endnu engang, hvilken styrke, fleksibilitet og udholdenhed man besidder med fregatter og destroyere i søen, og hvilken trussel sådanne enheder udgør selv under dårlige vejrforhold (vindstyrke 10 og derover), hvor missil- og torpedobåde er gået i havn, og alle fly er "grounded".

Sidst, men ikke mindst var NORTHERN WEDDING endnu engang beviset på resultatet af 30 års samarbejde inden for NATO. At overvære, hvorledes flådeenheder fra mange NATO-lande kan mødes til søs og samarbejde smidigt og effektivt, må - uanset alle andre forhold - mane til eftertanke hos enhver "observatør" af sådanne øvelser. Desværre kan ikke alle - militære som civile - overvære, hvorledes man her i Atlanten og nordeuropæiske farvande mødes og udveksler erfaringer til søs med det fælles mål at holde vore søveje åbne. Gid vi altid måtte have råd til at deltage i sådanne øvelser!

På Langelinie blev ugen for de ombordværende travl, som værtsskib for det engelske hangarskib HMS HERMES, de amerikanske destroyere USS ARTHUR W. REDFORD og BARRY og den norske fregat STAVANGER - alle SEA SPARROW-udrustede enheder, der mødtes

i anledningen af 10 års dagen for denne NATO-missilarbejdsgruppes etablering.

Ugen efter den 26. september kunne vi atter lægge til kaj på Holmen for at begynde klargøring til deltagelse i NATOs stående flådestyrke i Atlanterhavet - STANAVFORLANT.

(HRTR)

Efteruddannelsen af konstabelgruppen

Den faglige uddannelse af konstabelgruppen er principielt trin-inddelt. Grunduddannelsen for konstabelgruppen (Trin I) er beskrevet i CHS PUB 180-505 udsendt i november 1977 og er tidligere blevet omtalt i Søværns-Orientering. Nu er der tillige udsendt endelig uddannelsesplan for Trin II i form af CHS PUB 180-506, som er trådt i kraft pr. 15. august 1978. Trin II uddannelsen optræder som en videreuddannelse, idet den tilsigter at kvalificere personellet til tjeneste på et højere og/eller bredere funktionsniveau end det, grunduddannelsen på Trin I sigter imod.

Også sidstnævnte uddannelsesplan er udarbejdet i samarbejde med Søværnets operative Kommando, inspektørerne, Søværnets Konstabelskole, Forsvarsstabens Personelafdeling (søværnet) og Centralorganisationen for Stampersonel. Planen har tillige været underkastet en grundig behandling af Søværnets Uddannelsesudvalg, som derefter har anbefalet den godkendt. Trin II omfatter en teoretisk faglig uddannelse af gennemsnitlig 8 ugers varighed med efterfølgende praktisk træning.

Som det har været tilfældet med andre af søværnets senere uddannelsesplaner, er der allerede ved udgivelsen tænkt på de ajourføringer, som der kan opstå behov for i fremtiden. Der er således fastlagt, at forslag til ændringer og tilføjelser skal tilsendes Søværnets Konstabelskole, som forestår den videre sagsbehandling. Det er pålagt søværnets inspektører og skoler såvel som eskadrer og forter jævnligt at vurdere planen på grundlag af indhøstede erfaringer og under hensyn til udviklingen på taktiske og materielle områder.

(MST)

Adoption i Køge

I weekenden 25.-27. august blev torpedobåden HUITFELDT adopteret af Køge kommune. Adoptionen var kommet i stand efter anmodning fra Køge kommune, idet kommunen ønskede at bibeholde den tilknytning, der tidligere havde været med den gamle kystjager HUITFELDT, som var adopteret af kommunen.

Torpedobåden HUITFELDT

Torpedobåden ankom til Køge fredag morgen den 25. august. For at gøre ankomsten så festlig som mulig musicerede Søværnets Tamburkorps ved ankomsten. Senere på formiddagen marcherede besætningen med Søværnets Tamburkorps i spidsen til rådhuset. Undervejs blev der gjort ophold ved mindestøtten for Ivar Huitfeldt, hvor Marineforeningen foretog kransenedlægning.

I forbindelse med adoptionshøjtideligheden på rådhuset overrakte borgmester Jørgen Jørgensen byens våbenskjold til HUITFELDT. Herefter var byen vært ved en frokost for besætningen.

Fredag aften afholdt HUITFELDT cocktail-party for indbudte repræsentanter fra Køge by.

Lørdag formiddag var der rundvisning for indbudte gæster fra Marineforening og Marinehjemmeværn, og derefter frokost i HUITFELDT for indbudte gæster, bl.a. borgmesteren.

Lørdag aften havde Marineforeningen og Marinehjemmeværnet arrangeret bespisning og bal for besætningen.

Lørdag og søndag kl. 1400-1600 var torpedobåden åben for offentligheden.

Mandag morgen afgik HUITFELDT fra Køge med indbudte gæster om bord. Adoptionsbesøget var en stor succes, og besætningen på HUITFELDT håber på et snarligt gensyn.

(HUIT)

Indland kort

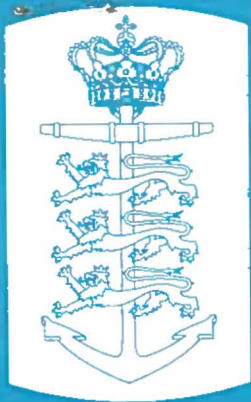
Forsvarskommandoen har udsendt en flykendingsbog fælles for hele forsvaret. Bogens formål er at virke som hjælpemiddel ved flykendingsundervisningen og at tjene som opslag. Bogen, der er uklassificeret, indeholder primært de flytyper, der optræder i eller i nærheden af dansk luftrum.

Den engelske destroyer HMS LONDON aflagde 3.-7. oktober besøg i Århus. 2. Vesttyske Torpedobådseskadre aflagde 6.-9. oktober besøg i Aalborg.

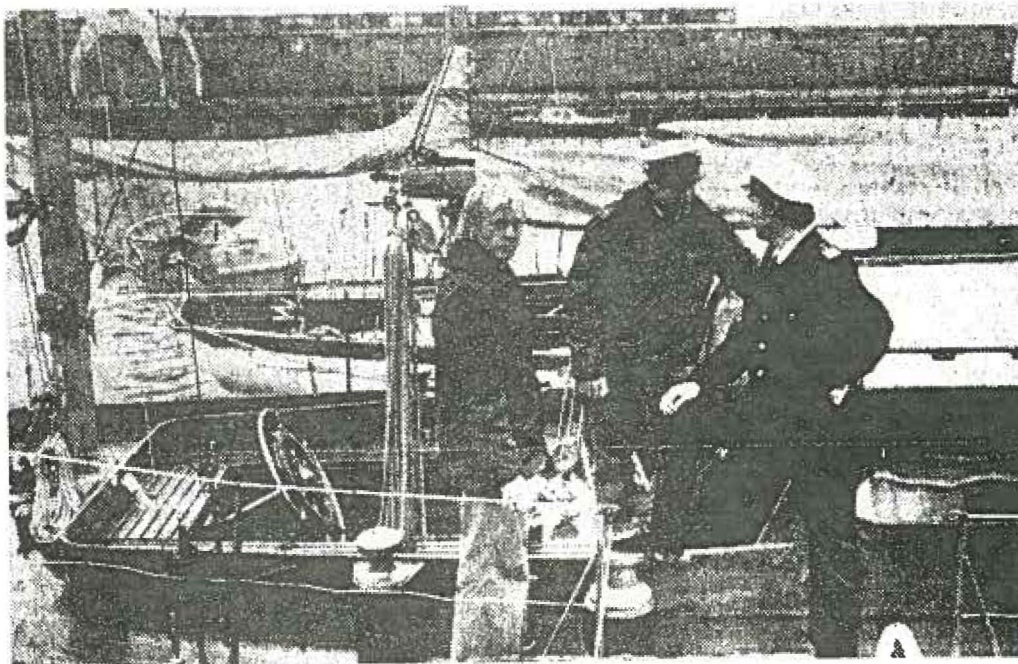
Udland kort

En længe efterlyst publikation er af det norske Sjøforsvar udsendt til hjælp og vejledning for de kystfarende. Det drejer sig om en brochure omfattende beskrivelse med illustrationer af ubåds- eller ubådslignende genstande i norske farvande.

Thostrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

SVANEN og THYRA fortøjet i Lübeck

SVANEN og THYRA i Lübeck

I weekenden den 22.-24. september besøgte søværnets øvelseskuttere SVANEN og THYRA Lübeck. Besøget gav anledning til en del opmærksomhed fra byens og den lokale presses side. Chefen for THYRA blev som følge heraf interviewet til "Lübecker Nachrichten", hvori han redegjorde for den uddannelse, som kadetterne modtager om bord på søværnets to yawler, hvor der især bliver lagt vægt på terrestrisk navigation, sømandskab samt kendskab til søens og vindens indvirkning på et sejlfartøj.

Besætningerne på de to øvelseskuttere havde meget glæde af besøget i den gamle hansestad.

(MST)

Ny chef for det svenske søværn

Viceadmiral Per Rudberg overtog primo oktober posten som chef for det svenske søværn. Ved sin tiltrædelse udtalte viceadmiralen:

Den nye chef for det svenske søværn

undervandsbåde samt kystartilleriet har i dag en høj standard, hvilket bl.a. afspejles i den stigende udenlandske interesse herfor.

Sverige vil komme til at ligge mere i fokus i fremtiden, når stormagternes interesser brydes. Det er alt for enkelt i dag alene at tale om Nordkalot-problemet; hele Skandinavien er i dag den nordflanke, hvor stormagternes interesser koncentrerer.

Den tekniske udvikling gør det i dag muligt for undervandsbåde at gå ned på dybder under 1000 meter, og hermed ophører mulighederne for at identificere og følge deres bevægelser. Dette gør især Norskehavet til et meget vigtigt undervandsbådsområde.

"Jeg er bekendt med, at det i 1958 var regeringens hensigt at ændre marinenens rolle i svensk forsvar, og mange uden for marinen mente, at vor betydning for forsvaret skulle mindskes. De seneste 20 år har dog vist, at det er afgørende for vort forsvar at have en stærk flåde samt et moderne kystartilleri. Dette har skiftende højtstående militære chefer og forsvarsministre i de senere år erkendt, men der har ikke været muligheder for at øge vore økonomiske ressourcer.

På trods af begrænsede budgetter har marinen dog fulgt godt med i den tekniske udvikling. Vore torpedo- og

Jeg mener, det er vigtigt at få en moderne forsvarsdebat i gang, som tager hensyn til den politiske og tekniske udvikling; gamle udgangspunkter vil ikke kunne forme fremtidens forsvar. Økonomiske interesser og kampen om ressourcerne vil i øget grad være medvirkende til en øget stormagtsinteresse for vort område. Den sovjetiske marines ekspansion og dens behov for kontrol med randhavene må observeres, og der er derfor al mulig grund til at stå vagt om svensk forsvar for at tilsikre valgfrihed i fremtiden.

Jeg er overbevist om, at Østersøens særegne karakteristika er en af grundene til, at Sovjet gemmer deres GOLF-ubåde her.

Samtidig er vi også bekymrede over, at dette indebærer, at der findes undervandsbåde udrustet med kernevåben så nær ved vore kyster. Dette understreger også betydningen af, at svensk forsvar besidder undervandsbåde, og de 12, som vi må beholde, er for få.

Som marinechef ønsker jeg mig udover flere undervandsbåde flere plastfartøjer til minebekæmpelse, samt at torpedobådene hurtigst muligt bliver udstyret med sømålsmissiler, og det er ligeledes vigtigt at besidde et moderne og bevægeligt kystartilleri.

Sideløbende med materieludviklingen er det betydningsfuldt at fastholde og videreudanne det dygtige personel, som marinen i dag er i besiddelse af, og det er vigtigt at stå vagt om menneskets betydning i dagens tekniske forsvar.

Vigtigst af alt er et godt samarbejde inden for totalforsvaret og måske især mellem de enkelte værn, idet samarbejde i et afbalanceret forsvar er hovedhjørnesteinen i svensk anti-invasionsforsvar."

(MST)

Dispositionsplan 1979

Dispositionsplanen for søværnets inspektionsskibe m.fl. for 1979 er nu blevet udsendt. Af denne fremgår det, at fiskeriinspektions- og stationstjeneste ved Færøerne og Grønland gennemføres med 3 inspektionsskibe på togt, 1 ved dansk havn for omskiftning, uddannelse m.v. og 1 til periodisk eftersyn.

Af de 5 inspektionsskuttere tilstræbes de 4 under kommando, heraf 1 ved Færøerne. Tilvejebringelse og uddannelse af det nødvendige personel til dobbeltbemandinger af inspektionsskibene forventes afsluttet i 1979/80.

Dispositionsplanen udviser for inspektionsskibenes vedkommende en forøgelse i fiskeriinspektionsindsatsen, siden territoriet blev udvidet til 200 sømil, på 35 %, eller fra ca. 700 inspektionsdage i 1977 til ca. 950 inspektionsdage i 1979.

Den fuldt udbyggede inspektionsskibstjeneste vil i 1981 være forøget med ca. 50 %, d.v.s. fra ca. 700 inspektionsdage til ca. 1050 inspektionsdage. Udover denne forøgelse vil fiskeriinspektionen blive effektiviseret ved anskaffelse af:

- forbedret overvågningsudstyr,
- forbedret navigationsudstyr,
- udskiftning af Alouette helikopterne med en moderne type, der besidder altvejrsegenskaber og moderne overvågnings- og navigationsudstyr, samt
- nye fly til en kombineret indsats af skibe, helikoptere og fly.

(MST)

Statistik i forbindelse med fiskeriinspektion ved Færøerne

Der er i 1977 og første del af 1978 blevet observeret følgende fremmedfiskeri ved Færøerne:

Fremmede fiskefartøjer 1/1-31/12 1977

England:	63 skibe,	401 togter,	3886 dage
Norge:	69 skibe,	201 togter,	2734 dage
Vesttyskland:	38 skibe,	151 togter,	1119 dage
Frankrig:	66 skibe,	406 togter,	2025 dage
Sovjetrusland:	26 skibe,	71 togter,	1719 dage
Østtyskland:	2 skibe,	4 togter,	79 dage
Island:	4 skibe,	8 togter,	56 dage
Sverige:	3 skibe,	8 togter,	21 dage
Polen:	3 skibe,	5 togter,	37 dage
I alt	<u>274 skibe,</u>	<u>1255 togter,</u>	<u>11676 dage.</u>

Fremmede fiskefartøjer 1/1-30/6 1978

England:	36 skibe,	116 togter,	1087 dage
Norge:	70 skibe,	195 togter,	1422 dage
Vesttyskland:	22 skibe,	87 togter,	1085 dage
Frankrig:	51 skibe,	151 togter,	718 dage
Sovjetrusland:	23 skibe,	66 togter,	917 dage
Østtyskland:	4 skibe,	4 togter,	123 dage
Island:	6 skibe,	12 togter,	103 dage
Sverige:	2 skibe,	5 togter,	27 dage
Polen:	2 skibe,	3 togter,	66 dage
Holland:	4 skibe,	10 togter,	70 dage
I alt	<u>220 skibe,</u>	<u>649 togter,</u>	<u>5618 dage.</u>

I de første søjler i skemaerne er de enkelte skibe kun medtaget én gang. Forskellen i skibsantal - bortset fra følgen af

den kortere observationsperiode - er kompenseret ved anvendelsen af større og bedre skibe.

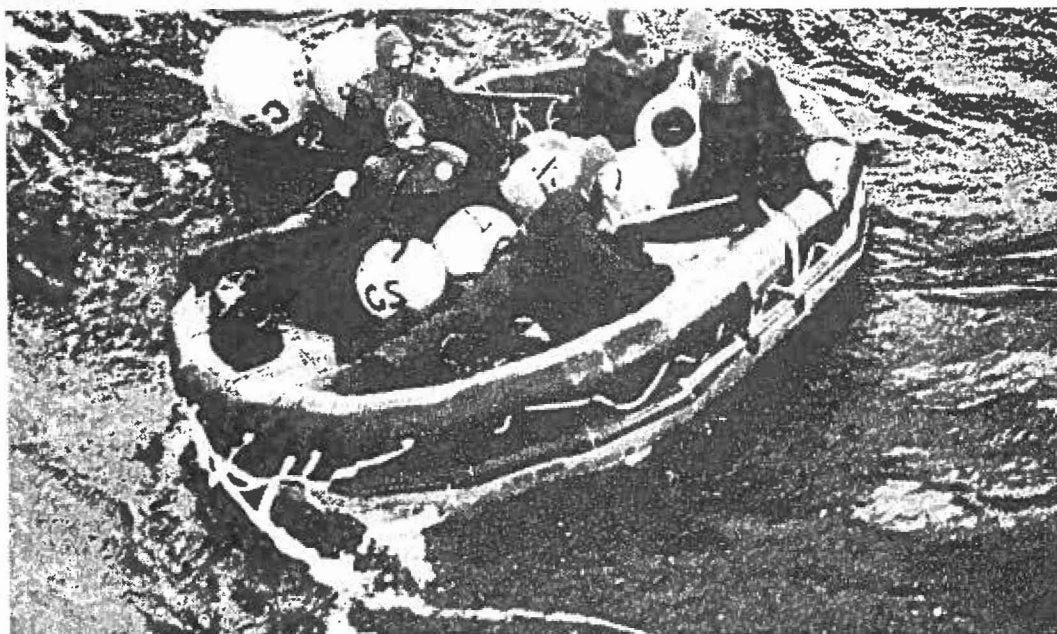
For Færøernes Kommando er der i første halvdel af 1978 blevet fløjet 22 missioner med 278 observationer, der alle har omfattet lokalisering, identifikation og fotokonfirmation.

Flåderadio Thorshavn har i 1977 afsendt/modtaget 30.111 signaler, svarende til ca. 75.000 ekspeditioner, medens tallene for første halvdel af 1978 udviser 18.615 signaler, svarende til ca. 45.000 ekspeditioner. Tilsvarende tal for 1975 og 1976 - d.v.s. før udvidelsen af fiskerigrænserne - var årligt ca. 16.000 signaler, svarende til ca. 40.000 ekspeditioner.

(MST/FRK)

Sikkerhed til søs

Det er i Norge blevet påbudt, at alle skibe under 1600 bruttoregister tons, hvor redningsbådernes størrelse og type ikke muliggør ombygning, skal udstyres med særlige redningsdragter.

Redningsaktion, hvorunder de overlevende er iført redningsdragter

Påbudet om redningsdragter gælder fra den første ordinære besigtigelse for fartcertifikat efter 1. juli 1978, hvilket vil sige, at det højst kan tage 4 år, før de enkelte skibe er forpligtet til at have sådant udstyr om bord.

Det norske Sjøfartsdirektorat har hidtil godkendt 2 typer redningsdragter af norsk og amerikansk fabrikat. Der findes ikke i andre lande påbud af lignende art, og Norge er derfor det første land, der indfører en sådan beskyttelse for sine skibsbesætninger.

Redningsdragter bliver i stor udstrækning anvendt i USA på frivillig basis, og der er således solgt ca. 28.000 dragter. Det amerikanske firma har registreret 80 brugere af dragten, som takket være denne har overlevet forlis. Som omtalt i Søværns-Orientering nr. 24/78 var en af disse en ung kvinde, som overlevede 68 timers ophold i iskoldt vand ud for Alaskas kyst og derefter i 10 dage klarede sig uden føde på en øde kyststrækning i biden- de kulde. Kvinden blev til sidst reddet af en US-costguard heli- kopter på patruljetjeneste.

Selve dragten er fremstillet af nylonbelagt neopren med indelukkede luftceller i gummi og har en opdrift på 10 kilo, hvilket er mere end tilstrækkeligt til at holde et menneske fly- dende. Med dragten følger en gummiring, der forøger opdriften og beskytter mod slag og stød.

(MST)

Indland kort

Undervandsbåden SPRINGEREN deltog fra 25. september til 6. oktober sammen med amerikanske, engelske og hollandske de- stroyere og hjælpeskibe i US BALTIC OPS, der fandt sted i Skage- rak og Østersøen. Fra 2. oktober indgik DANEX-enhederne tillige i øvelsen.

Den årlige nationale øvelse DANEX blev i perioden 2.-13. oktober afviklet i danske farvande afbrudt af et weekend-ophold i Oslo.

I tidsrummet 26. september til 5. oktober blev der foreta- ge: mønstring af hjemsendt personel til ROTA, RAN, SØBJØRNEN, SØULVEN, AARØSUND og GRØNSUND. Efter en kortvarig genopfrisk- ningsuddannelse deltog mønstringsenhederne i den første del af DANEX.

Den 28. september deltog et halvt hundrede højtstående NATO-officerer i en demonstrationssejlad med 4 torpedobåde af WILLEMOES-klassen fra Flådestation Korsør til Kalundborg, hvorunder der blev demonstreret forskellige taktiske situationer.

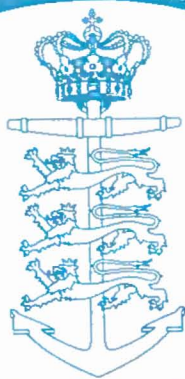
Udland kort

Verdens største atomundervandsbåd TRIDENT er for tiden under bygning i USA. Den har et displacement på 18.700 tons og er udstyret med 24 langtrækkende missiler. Det kan allerede på nuværende tidspunkt siges, at bygningen af TRIDENT og dens 3 søsterskibe er det dyreste nybygningsprojekt, som USA nogensinde har givet sig i kast med. Bygningsomkostningerne for den første af de fire nye atomundervandsbåde er allerede oppe på ca. 1,2 milliarder dollars uden missiler, hvilket er en budgetoverskridelse på 50 % i forhold til det beregnede. Det var oprindeligt planlagt, at TRIDENT skulle afleveres fra værftet i april 1979, men terminen herfor er nu blevet udskudt til november 1980, og man håber at få de 3 sidste atomundervandsbåde færdiggjort ca. medio 1983. Forsinkelsen af TRIDENTs færdiggørelse har betydet, at nogle af de ældre undervandsbåde, der er udstyret med POSEIDON-missiler, må holdes i tjeneste ud over deres normale levetid på 20 år.

Sovjetunionen har bestilt en 80.000 tons stor flydedok i Japan, som skal installeres i Vladivostok, hvor den sovjetiske Stillehavs-flåde har sit hovedkvarter. Flydedokken vil gøre det muligt at udføre reparationer på så store enheder som KIEV-klassen, der er på ca. 40.000 tons, og der vil herved være skabt grundlag for en større sovjetisk flådeopbygning i det vestlige Stillehav.

Thostrup

206

SØVÆRNS- ORIENTERING

Chefen for LOSSEN og H.K.H. Prinsesse Benedikte.

LOSSEN førte rigsforstanderflag

LOSSEN havde den 17. oktober besøg af skibets gudmoder, Hendes Kongelige Højhed, Prinsesse Benedikte, som ønskede at se skibet i arbejde. Prinsessen var under besøget ledsaget af Greve og Grevinde Trampe, Chefen for Søværnet, Jagtkaptajnen og Chefen for Mineskibseskadren.

Hendes Kongelige Højhed ankom kl. 1000, og efter at chefen havde indhentet hendes tilladelse, hejstes rigsforstanderflaget,

hvorefter LOSSEN afgik fra Holmen til en kort demonstrationstur på Sundet. Under sejladsen blev der demonstreret minelægning og mineindbjærgning i farvandet ud for Tårbæk, hvorfra man i det dejlige vejr kunne nyde udsigten til Eremitagen.

Ved middagstid blev der ankret, for at så stor en del af besætningen som muligt kunne deltage i frokosten for Prinsessen.

Efter frokosten var der lejlighed for Prinsessen til at se nærmere på skibets indre undervejs tilbage mod Holmen, hvortil man ankom kl. 1400.

LOSSENS besætning, der havde håbet at se en jubelrulle, blev dog skuffet, idet man ikke mødte nogen orlogsskibe på turen, men en spændende dag var det.

(LOSE)

DANEX 78

Fredag den 13. oktober afsluttedes søværnets nationale samarbejdsøvelse, DANEX, med en parade på Holmen. Forinden var gået en periode med intensiv øvelsesaktivitet, hvori deltog de fleste af de udrustede enheder fra Fregateskadren, Torpedobådseskadren, Mineskibseskadren og Undervandsbådseskadren samt Søværnets Flyvetjeneste og marinedistrikterne. Øvelserne, som omfattede enkeltskibs- og flerskibs-våbentræning, procedureøvelser og mindre taktiske øvelser, var favoriseret af vejret, som sammen med en lav havarirate tillod en for årstiden meget høj gennemførelsesgrad. Når øvelserne måtte stoppes på grund af vejret, var det praktisk taget udelukkende på grund af hensynet til sikkerheden for den civile sø- og lufttrafik.

I de fleste af procedureøvelserne gennemførtes tillige samarbejde med fly. Samarbejdet virkede upåklageligt, og øvelserne var af stor værdi i den udstrækning, flyvevåbnets sikkerhedsregler tillod deres gennemførelse. Under en taktisk øvelse var ORANGE styrker enheder af De forenede Staters flåde m.fl., der på det tidspunkt opererede i Østersøen, mens en gruppe vesttyske torpedobåde understøttede BLÅ operationer.

En weekend blev tilbragt i Oslo, hvor besætningerne havde lejlighed til at stifte bekendtskab med en storslået natur og et tilsvarende prisniveau.

Ved den afsluttende parade udtalte Chefen for Søværnets operative Kommando, Kontreadmiral F.Heisterberg-Andersen, bl.a.,

at han i det store og hele var tilfreds med det meste af det, han havde set. Specielt havde det glædet ham at konstatere den positive arbejdsindsats, der var blevet ydet af det genindkaldte mandskab i de 6 mønstringsenheder, som deltog i øvelserne i den ene uge. Admiralen udtalte endvidere sin påskønnelse af enhedernes professionelle stude som et godt grundlag for opretholdelse og forøgelse af Flådens beredskabsmæssige status, og han pålagde enhederne m.fl. at bringe de manglende forhold i orden bl.a. gennem udnyttelse af den tid, der er til rådighed for uddannelsen.

(SOK)

Knud Rasmussens Mindeekspedition

"Knud Rasmussens Mindeekspedition" vil finde sted i 1979 og skal udgå fra Thule med hundeslæde ca. i midten af maj. Det er hensigten, at et inspektionsskib i forbindelse med andre opgaver skal transportere ca. 12 ekspeditionsdeltagere til Kap Seddon så tidligt, som det kan lade sig gøre for isforekomster i Melville Bugten, hvilket formentlig kan finde sted fra slutningen af juni eller begyndelsen af juli.

Ekspeditionen har bl.a. til formål at foretage eskimo-, arkæologiske-, sne-, klima-, havis- og biologiske studier koncentreret om stationen midt på den store slædevej fra Thule til Vestgrønland.

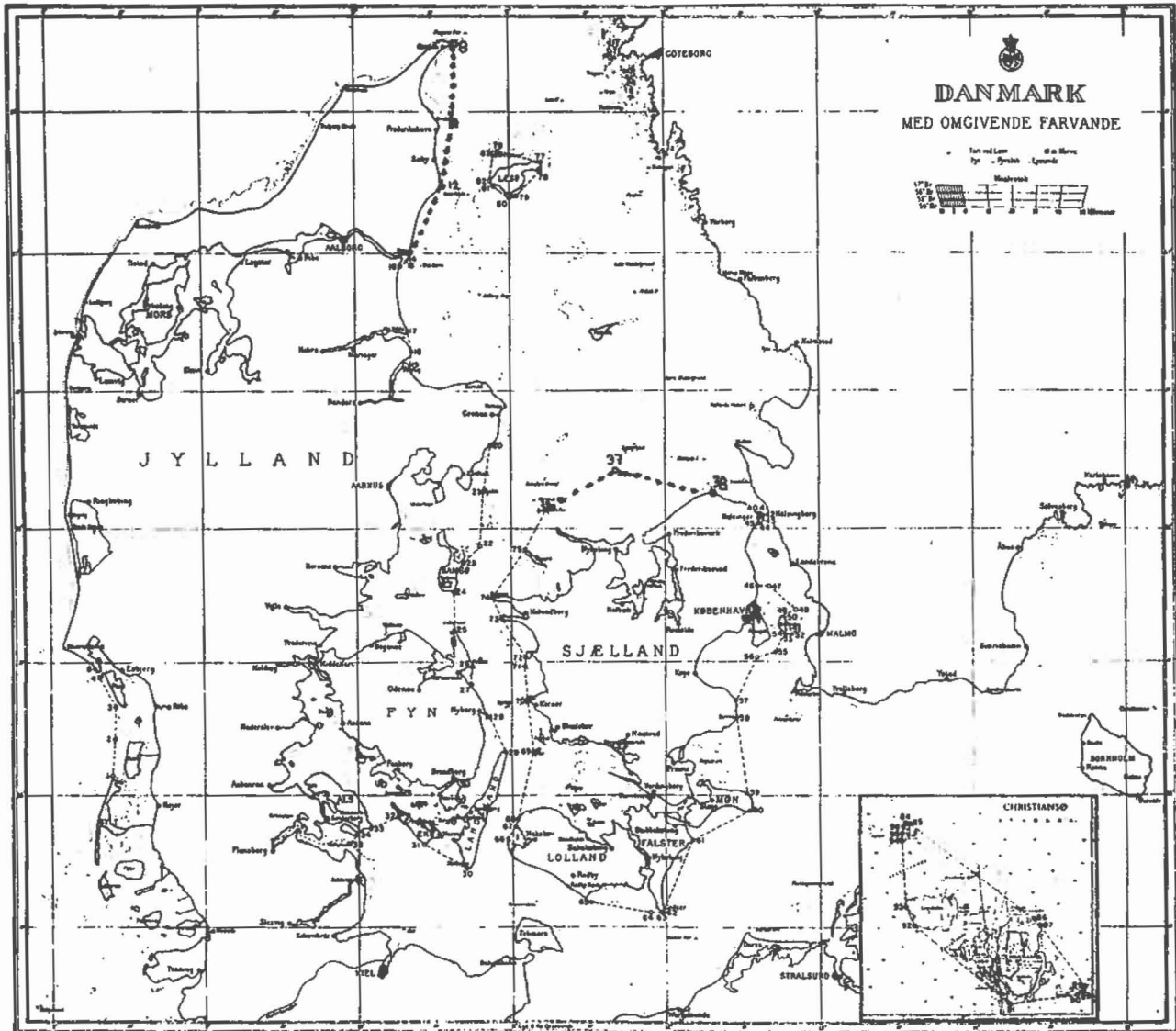
"Knud Rasmussens Mindeekspedition" forventes afsluttet i slutningen af august.

Forekspeditionen til "Knud Rasmussens Mindeekspedition" blev gennemført til Kap Seddon i Melville Bugten i det nordvestlige Grønland i tidsrummet 10.-25. august.

(MST)

Nye grænser for Danmarks søterritorium

Ved anordning nr. 189 af 19. april 1978 blev Danmarks søterritorium ændret til også at omfatte Ålbæk og Hesselø Bugt. Anordningen trådte i kraft den 1. maj i år, og efter at de her-værende ambassader var blevet orienteret om indholdet heraf, har den været håndhævet fra den 11. september.

Ændringer til afgrænsningen af søterritoriet

Ved anordning nr. 189 er der blevet oprettet nye basislinier i Ålbæk og Hesselø Bugt, og det er blevet bestemt, at fremmede orlogsfartøjer samt andre fartøjer, som ejes eller benyttes af en fremmed stat, og som ikke udelukkende anvendes til

kommercielt formål, kan foretage uskadelig passage af det derved opståede nye indre territorialfarvand i Ålbæk og Hesselø Bugt mod forudgående anmeldelse ad diplomatisk vej.

For sejlads i det ved anordningen etablerede nye danske ydre territorialfarvand gælder de almindelige adgangsregler, jf. § 3 i anordning nr. 73 af 27. februar 1976.

Ankring eller standsning inden for det nyetablerede territorialfarvand må kun ske, såfremt dette følger med almindelig sejlads og navigation eller nødvendiggøres af force majeure eller nød. Som ankring eller standsning "i forbindelse med almindelig sejlads og navigation" anses i almindelighed opankring for at søge nødvendigt læ under hårdt vejr og lignende, hvorimod genforsyning eller omlastning af skibe ikke betragtes som værende "nødvendige i forbindelse med almindelig sejlads og navigation".

Den trufne bestemmelse om, at de nye indre territorialfarvande kan passeres under forudsætning af forudgående anmeldelse (og ikke efter tilladelse), beror på gældende folkeret, der foreskriver, at hvor basislinier trækkes på en sådan måde, at områder, der tidligere er betragtet som en del af det ydre territorialfarvand eller af det åbne hav, afgrænses som indre territorialfarvand, vil retten til uskadelig gennemfart i sådanne farvande fortsat bestå.

Der har, siden håndhævelsen af det nye territorialfarvand blev iværksat den 11. september, kun forekommet enkelte krænkelse i Ålbæk og Hesselø Bugt.

(MST)

Prisværdig indsats med helikopter

Den 19. oktober sendte Chefen for Søværnet en anerkendelsesskrivelse til kaptajnløjtnant RE NA V.Sørensen, Søværnets Flyvetjeneste, for hans prisværdige optræden med sit luftfartøj ved Færøerne i juni. Kaptajnløjtnanten, der var leder af helikoptergruppe VEDDEREN, afhentede bistået af oversergent P.Oxenbøll og reserveløge J.B.Bruun et besætningsmedlem fra det britiske skib FRV SCOTIA, der befandt sig nord for Færøerne. Vejrforholdene i området var meget vanskelige, og efter at have taget patienten om bord i helikopteren blev han fløjet til lægebehandling på Klaksvik sygehus.

Færøernes Kommando har fra det britiske skib FRV SCOTIA modtaget en erindringsgave, som vil få en passende placering ved Søværnets Flyvetjeneste til minde om en veludført redningsaktion.

(MST)

Brevkursus i søvejsregler

Efter at Chefen for Forsvarsstaben sidste år aflagde besøg ved Forsvarets Brevskole, har søværnets tjenestesteder haft lejlighed til at fremkomme med ønsker om oprettelse af nye kursus - specielt med relevans for søværnets personel.

Fra Handelsflådens Kursuscenter fik Forsvarets Brevskole tilbud om at kunne købe et nyt brevkursus i søvejsregler, dels sigtende mod egentlig repetition og indførelse i de nye søvejsregler (der trådte i kraft 15. juli 1977) for søværnets navigatører, dels med henblik på uddannelse i søvejsregler for elever, der sigter mod en styrmands- eller skibsførereksamen.

Det tilbudte kursus har i sin helhed været sendt til vurdering ved søværnets hovedskoler og ved Søværnets Taktikinspektør.

På baggrund af indhentede udtalelser og vurdering af det eksisterende behov har Forsvarskommandoen godkendt indkøb af kurset, som nu er trykt og i løbet af kort tid vil blive udsendt fra Forsvarets Brevskole til de tilmeldte elever.

Kurset er af en søofficer tilføjet småændringer, så det umiddelbart kan indgå som et repetitionskursus for søofficerer, der i længere tid har haft landtjeneste, og som derfor måske endnu ikke er fortrolige med de nye regler.

Kurset er optaget i Forsvarets Brevskoles kursusoversigt 1978-79 som kursus nr. 44, og som lærer er ansat en søofficer af A-linien.

(MST)

Indland kort

Søværnet har i den forgangne måned haft besøg fra Irland.

Det første besøg var et studieophold, hvor den irske flådes træningsofficer orienterede sig med henblik på eventuelle uddannelsesmuligheder for irsk personel. Studieopholdet kulmi-

nerede i et 14 dages ophold om bord i INGOLF på inspektion ved Færøerne. Under dette ophold deltog desuden 2 irske officerer fra flyvevåbnet.

En delegation fra det irske forsvarsministerium har ligeledes aflagt besøg i Danmark. Formålet var en orientering om helikoptere og disses anvendelse i inspektionsskibene.

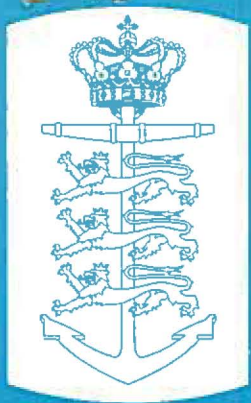
Det sidste besøg er et træningsophold, der primært gennemføres om bord i INGOLF. En officer og tre kadetter vil i 14 dage sejle med INGOLF på inspektion ved Færøerne. Forinden har det irske personel modtaget orienteringer ved bl.a. Søværnets Tak-
tikskoles Kampinformationskursus, Søværnets Teknikskoles ABCD/SA-
kursus, Søværnets Flyvetjeneste og Sundets Marinedistrikt.

Betegnelsen konstabel er af meget gammel dato. I Chr.III "Ordenantz" fra 1536 hedder det, at "der hver Mandag holdes Ret paa Krigsskibene for at dømme Den, der opfører sig utilbørligt. I denne Ret indgaar Skibschefen, Skipperen, Quartermesteren og Constabler". Konstablerne var bøsseskytter og senere artillerister.

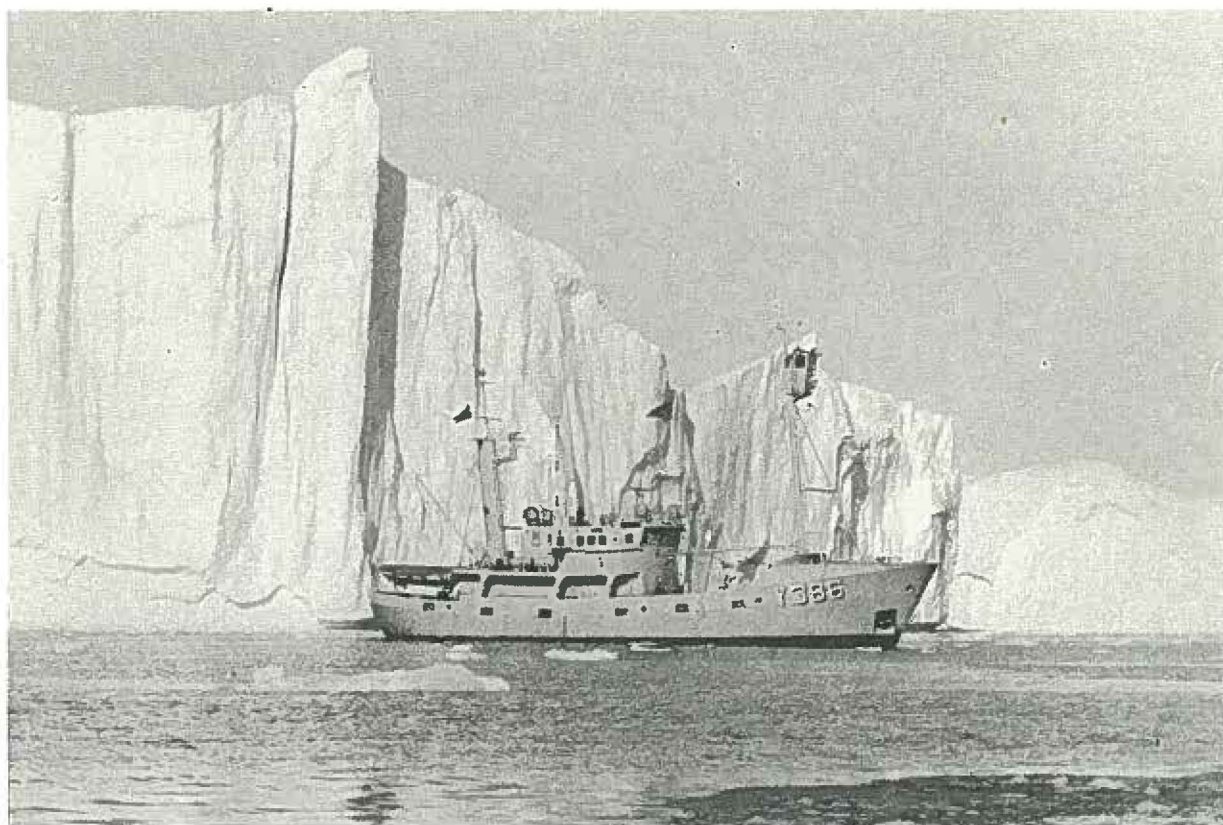
Udland kort

Norge har bestilt 4 Navy LYNX helikoptere til brug for deres inspektionsskibe med mulighed for indkøb af yderligere 2 stk. Norge er hermed den 5. europæiske nation, der går ind for LYNX helikopteren - de øvrige er England, Frankrig, Holland og Danmark. Det forventes endvidere, at den vesttyske flåde ligeledes har til hensigt at indkøbe 12 LYNX helikoptere.

P. Thøstrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

AGDLEK i grønlandske farvande

Uddannelse af frivillige menige grønlandere

I perioden 26. september til 3. oktober har syv frivillige grønlandske menige gennemført søtræning om bord i inspektionskutteren AGDLEK i forbindelse med rutinesejlads langs Grønlands vestkyst.

De grønlandske menige mødte ved Grønlands Kommando, Grønedal, den 8. august og har gennemgået den militære grunduddannelse, som så blev afsluttet med en uges søtræning, under hvilken

der blev afholdt skydninger med såvel 20 mm kanon som med maskingevær mod sømål.

De syv grønlandere går nu til oplæring på de tre inspektionskuttere under Grønlands Kommando, idet AGDLEK og AGPA hver har fået tildelt tre menige og MALLEMUKKEN een menig. Dersom oplæringstiden bliver klaret tilfredsstillende, bliver grønlanderne udnævnt til konstabler af våbenlinien ca. ni måneder efter mødedagen i Grønvedal.

(GLK)

Folketingets tak til forsvaret

Folketingets formand har ved efterstående takket for bl.a. søværnets bistand i forbindelse med visse af folketingets medlemmers rejser til Grønland:

"Efter at folketingsdelegationerne er vendt hjem fra sommerens Grønlandsrejser, vil jeg gerne give udtryk for folketingets hjertelige tak for den enestående venlighed, som alle i forsvarets tjeneste har udvist mod delegationsmedlemmerne under rejserne.

Jeg har på ny i år kun hørt lovord om rejsernes vellykkede forløb og herunder ikke mindst om den gæstfrihed og hjælpsomhed, som delegationerne mødte hos alle ombord på inspektionsskibet INGOLF og ombord på inspektionskutteren AGPA.

Som jeg også tidligere har givet udtryk for, lægger folketingets partier megen vægt på, at medlemmerne får lejlighed til ved selvsyn at stifte bekendtskab med Grønland, og det er fremdeles vort indtryk, at rejserne med søværnets skibe giver de bedste muligheder for at få et alsidigt indtryk af forholdene i Grønland.

Jeg vil bede dig om at lade en tak gå videre til alle i forsvaret, der har bistået med arrangementet af denne sommers Grønlandsrejser, og som har ydet en indsats for, at rejserne også i år fik så vellykkede forløb".

(MST)

Søværnets årlige kommunikationskonkurrence

I dagene 27., 28. og 29. september afholdtes søværnets årlige kommunikationskonkurrence ved Søværnets Signalskole. I konkurrencen deltog 45 operatører fordelt på 13 hold.

Konkurrencen blev åbnet af Søværnets Taktikinspektør ved en parade i Planbygningen på Holmen.

I sin velkomsttale fremhævede Taktikinspektøren, i hvor høj grad søværnets virksomhed, og ikke mindst den operative del, er afhængig af pålidelig og hurtig kommunikation. Dette stiller krav om en høj professionel standard hos den enkelte operatør, og til forskel fra mange andre militære discipliner er det et krav, der skal opfyldes ikke alene i krig eller i en skærpet situation, men altid, hver dag og døgnet rundt. Det er derfor meget vigtigt, at kommunikationspersonellet opretholder og videreudbygger deres færdigheder.

Kommunikationskonkurrencen har til formål at måle denne standard og dermed konstatere, hvor en ekstra indsats måtte være nødvendig. Med ønsket om en fair og vel gennemført konkurrence åbnede Taktikinspektøren herefter konkurrencen.

Ved en afsluttende parade for Chefen for Søværnets operative Kommando udtalte denne sin påskønnelse af den udviste interesse og ønskede det vindende hold fra minelæggeren MØEN til lykke med resultatet. Admiralen fandt dog anledning til at pege på, at de opnåede resultater havde afsløret behov for forbedringer på flere områder. Standarden lod generelt en del tilbage at ønske, og den var lavere end i fjor. Admiralen opfordrede derfor såvel den enkelte som tjenestestederne til at gøre en ekstra indsats for at forbedre forholdene på de kritiske områder, og håbede, at øvelsen DANEX ville give mulighed herfor.

Vinder af Søværnets kommunikationskonkurrence 1978 blev minelæggeren MØEN, hvis hold fik overrakt SØVÆRNSKOMMANDOENS VANDREPOKAL FOR GOD KOMMUNIKATION for det højeste holdgennemsnit, nemlig 86,5 points.

Årets bogpræmie til de 3 bedst placerede hold blev uddelt med 1. præmien til minelæggeren MØEN. 2. præmie tilfaldt et

hold bestående af 3 deltagere fra Søværnets operative Kommando suppleret med 1 deltager fra Langelands Marinedistrikt, som op-

Chefen for Søværnets operative Kommando overrækker vandrepokalen

nåede 85,0 points, 3. præmie tildeltes et hold fra Torpedobådseskadren med deltager fra torpedobådene NORBY, KRIEGER og SØHESTEN, der fik 77,5 points.

(TAS)

Truslen mod maritime forbindelseslinier

Chefen for den franske flåde, admiral Jean Lannuzel, advarede for nyligt den franske offentlighed mod den voksende trussel mod Frankrigs forsyningslinier.

Admiralen fastslog behovet for en stærk fransk flåde, der kunne beskytte landets interesser særligt i de ømtålelige maritime områder, gennem hvilke Frankrig modtager sine søbårne forsyninger. Det kan nævnes, at Frankrig importerer 2/3 af sit energibehov på tankskibe.

Chefen for den franske flåde udtalte endvidere, at truslen mod vore forsyningslinier er på den ene side sammenhængende med sovjetiske flådestyrkers tilstedeværelse ved de maritime hovedfærdselsårer, hvilket går hånd i hånd med Sovjets voksende indflydelse i Afrika, og er på den anden side sammenhængende med den voksende maritime styrke, som adskillige afrikanske og asiatiske lande besidder, lande, hvis regimer ofte er ustabile, og hvis reaktioner i spændingssituationer, som en følge heraf, er uforudsigelige. En krise kan derfor udvikle sig til en konflikt uden for Europa, uden at atomvåben bliver bragt ind i billedet. Sådant en konflikt kan vare længe, antage forskellige former og gradvis føre til en økonomisk kvælning af landet.

Det er derfor nødvendigt for Frankrig at opretholde tilstrækkelige styrker i de vitale maritime områder, hvis man ønsker at sikre forsyningsstrømmen og udskyde brugen af atomvåben.

Admiralen beklagede, at den franske flåde ikke har flere depotskibe til sin rådighed, og han oplyste endvidere, at man har klare indikationer om, at Sovjet er i færd med at udbygge sine maritime styrker i Stillehavs-området.

(MST)

Indland kort

Standing Naval Forces Atlantic har aflagt besøg i Århus 2. til 6. november. STANAVFORLANT vil aflægge besøg i København fra 10. til 15. november. Mellem de to besøg afholdes en mindre øvelse, og efter Københavns-opholdet fortsættes øvelsesvirksomheden med deltagelse af flådestyrker fra BALTAP-området.

STANAVFORLANT vil bestå af 8 destroyere/fregatter, 1 ubåd samt et tankskib repræsenterende Canada, Holland, England, Tyskland, Norge, USA og Danmark. Chefen for styrken er Commodore G.L.Edwards fra Canada.

I dagene 3. til 6. november aflagde 4 hollandske ministrygere besøg i Randers. Skibene, der er fra begyndelsen af 1960'erne, er lægtvandsministrygere af samme størrelse og nærlig samme udseende som de nu udfasede VIG-klasse ministrygere.

De samlede besætninger er på 48 mand.

Med henblik på at skabe ensartede retningslinier for udsmykning om bord i Flådens skibe er der nedsat en arbejdsgruppe med opgaven at fremsætte forslag til udsmykning af messer, cafe-terier, opholdsbanjer samt beboelser i Flådens nye skibe og - gradvis - i ældre enheder, dog kun såfremt herskende forhold retfærdiggør en ændring.

Udland kort

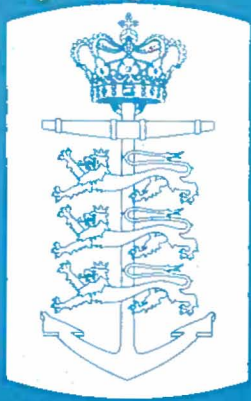
Chefen for NATOs flådestyrker i Atlanterhavet - SACLANT - den nys tiltrådte Admiral H. Train har udtalt ved en pressekonference, at den sovjetiske flådes fortsatte opbygning endnu ikke har medført, at den kan tillade sig at udfordre NATO-styrkerne. Vigtigheden af fortsat evne til forsvar af de vestlige landes sejlruiter understregedes, således at importen af vigtige råstoffer kan opretholdes.

Sovjetiske biologer har fundet frem til planteformer, som henter næring af olie og andre urenheder i søer og reservoirer. Det har længe været kendt, at visse mikroorganismer er i stand til at nedbryde urenheder, og under laboratorieforhold er det nu lykkedes biologer at påvise, at denne proces går hurtigere, når visse planter samtidig er til stede.

Et nyt skibsbåret CHAFF-system er blevet udviklet af Saab-Scania Aerospace Division primært til brug i mindre skibe. Baggrunden for systemet er ønsket om at vildlede radar-hørende missiler, således at de styrer mod CHAFF i stedet for skibet. Systemet, der virker ved pneumatik, er i tjeneste i den svenske flåde.

Den amerikanske flåde har bestilt et nyt luftbåret minestrykningssystem. Forskningen og udviklingen, der vil resultere i to systemer, vil i alt koste 18 mio. dollars. Systemet, der benævnes LMS, skal installeres i den amerikanske flådes næste generation minestrykningshelikoptere.

Thøstrup

36

SØVÆRNS- ORIENTERING

Godthåbs 250 års jubilæum

Da Godthåb fejrede sit 250 års jubilæum i dagene 26.-30. august, deltog H.M.Dronningen og H.K.H.Prinsen i festlighederne, og i den forbindelse medvirkede søværnet med en honnørdeling, der ved flere lejligheder dannede rammen om arrangementerne.

Honnørdelingen bestod af et kontingent på 15 menige og 1 officer sammensat af 5 menige fra henholdsvis Grønlands Kommando og inspektionskutterne AGDLEK og MALLEMUKKEN under ledelse af næstkommanderende AGDLEK.

På grund af de særlige omstændigheder, under hvilke honnør-
delingen skulle virke, var det nødvendigt i Grønnedal at genop-
træne de fleste punkter i "optræden i formation" samt "afgivelse
af skansevagthonnør" - færdigheder, som de involverede ikke
just var i vane med at benytte under deres tjeneste i Grønland.

Ifølge det officielle program skulle honnørdelingen med-
virke i alt 3 gange, og forud herfor var det nødvendigt at bese
lokaliteterne for opstillingen, hvilke skete, da inspektionskut-
terne ankom til Godthåb den 26. august.

I heliporten, hvortil regentparret skulle ankomme, var det
nødvendigt med opstilling inden for sikkerhedsområdet, men dog et
stykke fra selve landingsbanen, hvilket krævede Grønlandsflys ac-
cept. Ved kransenedlægning og afsløring af en mindeplade neden
for sømandshjemmet skulle honnørdelingen opstille på et ujævnt
skrånende fjeldterræn, og ved afsløring af en varde til minde
om regentparrets besøg skulle der opstilles på en klippe med di-
mensionerne 3 x 4 meter øverst på en mindre fjeldryg, der løber
gennem den sydvestlige del af Godthåb.

Mandag den 28. ankom H.M.Dronningen og H.K.H.Prinsen til
Godthåb fra Søndre Strømfjord i en af Grønlandsflys helikoptere.
Regentparret blev modtaget af landshøvdingen, byens borgmester,
landsrådsformanden og Chefen for Grønlands Kommando. Derpå blev
der afgivet salut, idet byens vagtværn "affyrede" 27 sejlgarns-
bomber. Et stort amatørorkester fra Godthåbs danske venskabsby,
Lyngby-Taarbæk, spillede de grønlandske og danske nationalmelo-
dier, og derpå inspicerede H.M.Dronningen ledsaget af Chefen for
Grønlands Kommando honnørdelingen, hvorefter den officielle mod-
tagelse var forbi.

Tirsdag den 29. medvirkede honnørdelingen ved H.K.H.Prin-
sens kransenedlægning ved mindeankeret og afsløring af en minde-
plade for 2 omkomne spanske søfolk.

I forbindelse med jubilæumsfestlighederne deltog et otte-
mands detachement fra det kiltklædte canadiske "Northwest-Terri-
tory-Pipe-Band" ved flere lejligheder, et særdeles populært ind-
slag. På forespørgsel indvilligede detachementet i at marchere
i spidsen for honnørdelingen fra havnen til mindevarden den 30.,
hvilket skete tidligt på formiddagen og til stor forundring for
de morgenduelige godthåbere, da denne march jo ikke var annonce-
ret i det publicerede program.

Midt under marchen gennem byen blev det oplyst, at arrangementet ved mindevarden var aflyst på grund af regn. Chefen for Grønlands Kommando, der overværede marchen, fik i stedet omdirigeret detachementet til heliporten, hvorfra regentparret skulle afrejse til Søndre Strømfjord samme formiddag, og derved fik en stor del af Godthåbs indbyggere den oplevelse at se og høre de kiltklædte canadiere efterfulgt af et detachement fra søværnet.

I forbindelse hermed skal det nævnes, at da detachementet passerede forbi Samuel Kleinschmidtskolen i et frikvarter til tonerne af "Scotland the Brave", lod størstedelen af børnene skole være skole for derpå som ivrige tilskuere at følge med ud til heliporten.

Det samlede detachement stod opstillet i umiddelbar nærhed af helikopteren, og canadierne spillede en gammel skotsk melodi, da regentparret med følge ankom. H.M.Dronningen inspicerede honnørdelingen under ledsagelse af Chefen for Grønlands Kommando, og derpå afmarcherede det samlede detachement, så helikopteren kunne lette, og med regentparrets afrejse var honnørdelingens opgave afsluttet.

(AGDL)

Fiskeriforhold i Østersøen

Østtyskland forbeholder sig ret til at opbringe udenlandske fiskefartøjer, som fisker inden for den østtyske fiskerizone, og idømme bøder op til 275.000 kr. Bøderne kan idømmes, uanset om fiskerne bevidst eller ubevidst overtræder de østtyske bestemmelser.

Ved slutningen af sidste år erklærede Østtyskland, at landets fiskerizone går til midten af Østersøen.

Polen vil øge sit fiskeri af laks i sin del af Østersøen. Med de andre Østersø-nationer har Polen indgået en aftale om begrænsninger af fiskeriet på sild, torsk og brislinger på 159.000 tons, men denne mængde er ikke tilstrækkelig for den polske fiskeflåde.

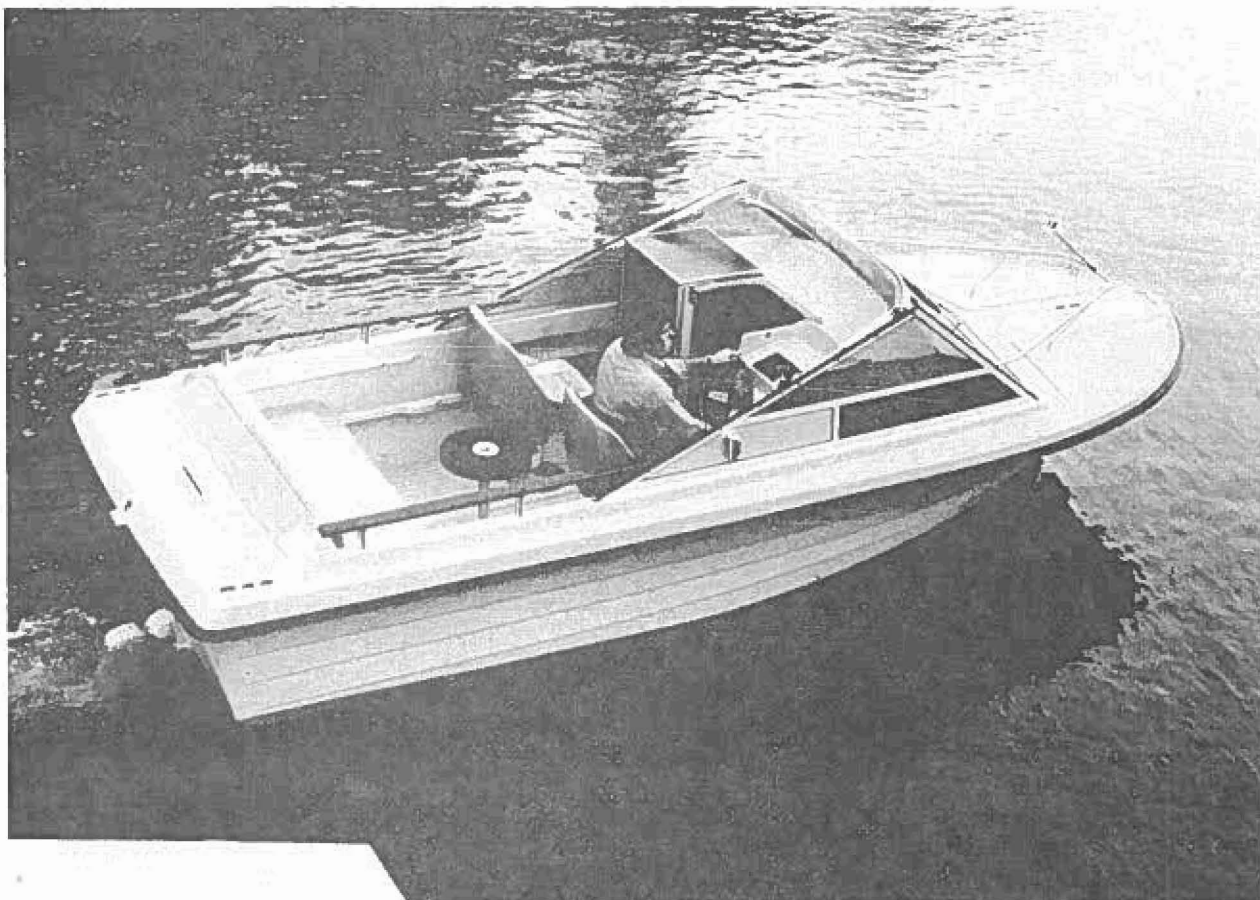
Polske inspektionsfartøjer har observeret en del overtrædelser af de polske fiskerigrænser, og der er behov for flere og mere effektive patruljefartøjer, mener en polsk kommission for fiskeri og skibsfart.

Ved et møde i Warszawa er det udtalt, at kontroversielle spørgsmål som Danmarks fiskerirettigheder ved Bornholm bliver løst ved forhandlinger.

(MST)

Lystsejlads i grønlandske farvande

I perioden marts 1972 til november 1978 har en 20 fods speedbåd af typen Draco 2000 DC med navnet MALLE foretaget lystsejlads hovedsageligt i Julianehåb-distriktet. Fartøjet har været

Lystfartøj af typen Draco 2000 DC

så nordlig som Jacobshavn og Godhavn i Diskobugten. I 1977 lykkedes det at passere syd om Kap Farvel. I de 5 år har fartøjet sejlet i alt 10.001 sømil.

Draco 2000 DC er en glasfiberarmeret plastbåd med en ren planende skrogform. Længden er 6,1 m, bredden 2,3 m og dybgående er 0,6 m. Det var denne type fartøj, som Hans Tholstrup anvendte i sit forsøg på at krydse Nordatlanten, et forsøg, der desværre måtte opgives på grund af storm.

(FLR GDL)

Ekspedition til Grønlands nordspids

Omkring 16 videnskabsmænd fra Danmark, Norge, Canada og USA vil i marts næste år etablere en forskningsstation på en isflage i Polhavet ca. 300 km nord for Grønlands nordspids Kap Morris Jesup.

Stationen, der får navnet FRAM I, ventes at ville drive ind over Nordøstgrønlands kontinentalsokkel efter et par måneders forløb, hvorefter ekspeditionen afsluttes.

FRAM I skal gennemføre marine-, geofysiske, geologiske og oceanografiske undersøgelser. Endvidere omfatter det videnskabelige program bl.a. isforskning, luftforurening, isbjørneundersøgelser og marinebiologi. Ekspeditionen, der får Station Nord som landbase, koordineres fra dansk side gennem Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland.

Kommissionen oplyser, at der skal stationeres en helikopter på isflagen, hvilket vil gøre det muligt at foretage målinger og observationer i et stort område omkring basen under hele driften.

FRAM I skal samarbejde med en canadisk ekspedition på 28 mand, hvis opgave er at udforske Lomonosovryggen fra en isstation nær Nordpolen.

Tre danske forskere skal deltage i FRAM I-ekspeditionen, som overvejende finansieres af den amerikanske forskningsinstitution "Office of Naval Research".

(MST)

Danmarks Marineforenings landsformand fylder 70 år

Den 21. november fylder kommandørkaptajn K.Hertz 70 år.

I 1964 valgtes kommandørkaptajn Kai Hertz til landsformand for Danmarks Marineforening, i hvis ledelse han trods talrige andre gøremål - herunder formandskabet for bestyrelsen i Selskabet Fregatten Jyllands Venner - havde været stærkt engageret siden begyndelsen af 40'erne. Efter tilskyndelse af den tidligere landsformand, kommandør Ipsen, medvirkede han ved etablering af Marineforeningens Frederiksberg-afdeling, hvor han blev næstformand, og senere var han i bestyrelsen for Marineforeningens Københavns-afdeling.

En aktiv og inspirerende formand har Danmarks Marineforening i Kai Hertz, der føler sig som et med foreningen, men som finder, at tiden nu er kommet, hvor han bør slippe roret. Det forventes, at kommandør P.V.Heise ved sendemandsmødet i Randers i 1979 vil være manden, der løser af.

(MST)

Indland kort

Chefen for de amerikanske flådestyrker i Europa, Viceadmiral J.P.Moorer, har takket Chefen for Søværnets operative Kommando for assistance og godt samarbejde under øvelsen BALTOPS 78.

I øvelsen deltog foruden danske skibe og ubåde i alt 9 destroyere fra England, Amerika og Holland samt tyske og hollandske maritime fly.

Kommandør Svend S.v.F.Kieler har pr. 1. november afløst kommandør T.N.Laursen, der i en periode fungerede som Stabschef i Marinestaben. Kommandør Kieler kommer fra stillingen som Chef for Fregateskadren, og kommandør Laursen går til Stabschef i Søværnets operative Kommando.

Udland kort

En ekspedition fra det sovjetiske videnskabsakademi er kommet til den overbevisning, at hovedøen i øgruppen Spitzbergen i Det nordlige Ishav ikke er én ø, men to øer. Ekspeditionen har taget prøver af isen i flere tusinde meters dybde og fandt under dette arbejde et tomrum, som kunne tyde på, at der her findes et stræde, som er blevet blokeret fra begge sider af svære gletscherdannelser. Glaciologerne vil besøge Spitzbergen igen næste år, og hvis det viser sig, at hypotesen er rigtig, vil det betyde, at der skal udarbejdes nye kort over øgruppen.

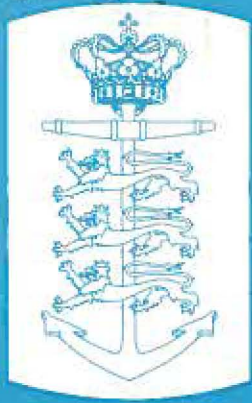
Kølen til et helt igennem indisk projekteret missilskib blev fornylig lagt ved Mazagon-Værftet. Det nye skib skal være det første af 3. Indien bygger allerede LEANDER-klasse fregatter af engelsk projektering, men det nye skib vil være omtrent 25 % større end LEANDER-klassen og vil blive armeret sandsynligvis

med det sovjetiske SS-N-11 missil, som allerede er installeret i Indiens NANUCHKA-klasse korvetter. Skibet vil blive udstyret med 2 helikoptere, sandsynligvis af SEA KING-typen og vil have et overflade-til-luft missilsystem, som sandsynligvis bliver det sovjetiske SA-N-1.

Det nye sovjetiske forskningseskib - COSMONAUT DOBROVOLSKYJ - er afsejlet fra Leningrad og indgår som et led i kæden af sporingstationer, som til søs og til lands opretholder radio- og TV-kontakten med rumstationer og satellitter.

Argentina skal udbygge sin ubådsflåde med 2 ubåde yderligere. De nye ubåde er af den vesttyske type 209, som projekteres af Howaldt-Werke i Kiel. Firmaet har i forvejen leveret Argentinas 2 eksisterende ubåde, også af typen 209, som højeste kommando i 1974. Argentina omtaler ubådene som SALTA-klassen. De er armeret med 8 21" torpedorør.

Thostrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Skoleskibet FYEN ved Tower Bridge, London

Skoleskibet FYEN

ved Tower Bridge, London

Skoleskibet FYEN har aflagt uofficielt besøg i Dublin i perioden 15-18 september og i London fra 20-24 september. Endvidere har skoleskibet afsluttet dette udenlandstogt med at deltage i

navngivningsceremonien for korvetten NIELS JUEL i Ålborg.

Det indholdsrige togt påbegyndtes i ganske hårdt vejr, idet det allerede blæste 15 m pr. sekund, da FYEN mandag den 11. september stod nordover i Sundet.

Dette blæsende vejr havde sin årsag i en lavtrykspassage, det første af ialt 3 lavtryk, som skoleskibet mødte under den første uges sejlads til Dublin.

Skagen Rev Fyrskib passeredes ved midnatstid samme dag, og næste formiddag passeredes Lindesnæs i en afstand af 4 sømil under møde med høj sø (Sø 6), der dog aftog i løbet af dagen.

Onsdag den 13. september ved middagstid passeredes Pentland Firth i godt vejr, omend i opfriskende vestlig kuling, der ud på aftenen øgede til 20 m/s eller stiv kuling, men søen var moderat, idet skoleskibet lå i læ af Hebriderne. Ved midnatstid var vindstyrken faldet til 9 m/s (frisk vind), og skibsledelsen troede nu, at vejret havde stabiliseret sig, men torsdag morgen blæste det atter op, da FYEN befandt sig i havet mellem Irland og Hebriderne.

Fri af Hebridernes skærmende ø-kæde mødte FYEN svær sø, og da skibet derfor rullede en del, og vindstyrken denne morgen og formiddag konstant lå over 20 m/s (stormende kuling) i dette uvarslede tredie lavtryk, blev skibet drejet under og stævnedede vind og sø med lav fart indtil kl. 1600, hvor FYEN var kommet så langt sydvest over, at skibet efter et hurtigt drej, der blev foretaget i en periode med forholdsvis rolig sø, kunne lænse sydøst over med 13-14 knob.

På dette tidspunkt havde FYEN set sig nødsaget til at meddele den Kongelige Danske Ambassade i Irland, at vi kunne risikere at komme for sent.

Det skete imidlertid ikke, da skibet løb fint for vejret, og fredag den 15. september ankom vi til Dublin kl. 1000. Om eftermiddagen var chefen og 7 officerer til frokost hos chefen for den irske flåde, og FYENs fodboldhold spillede mod et irsk hold fra den lokale garnison. Resultatet af kampen blev 2 - 2.

De øvrige dage var besætningen på to busture, der blev foretaget via Dublins smukke omegn til Glendalough, hvilket er et af de ældste kendte beboede områder i Irland. Besætningen var

blevet bekendt med indholdet af disse ture, idet orlogspræst H. Rørskou havde afholdt orienterende foredrag i forbindelse med de mandskabsaftener, som han afholder ombord. Mandskabsaftener, som altid er populære og veludførte, og som gavner besætningen.

Befolkningen i Dublin viste stor interesse for skibet, og FYEN havde således på 2 x 2 timer i week-enden 1854 besøgende ombord.

Chefen og enkelte officerer var sammen med den irske flådechef og irske søofficerer til middag hos ambassadør Harhoff, hvor man især drøftede inspektionsskibsoperationer med henblik på et eventuelt irsk køb af sådanne skibe.

Om mandagen havde ambassadør Harhoff inviteret embedsmænd fra det irske forsvarsministerium, den irske flådechef og medlemmer af den irske forsvarsstab ombord i FYEN, der var vært ved et kaffe- og wienerbrødstraktement. De irske gæster viste meget stor interesse for FYEN, som de fik forevist i detaljer i løbet af formiddagen, og man udtrykte fra irernes side anerkendelse for dansk konstruktion og skibsbygning.

Den videre sejlads gennem det Irske Hav og Kanalen foregik i roligt vejr med høj himmel, og der afholdtes klartskibsøvelse med indlagt sanitetsøvelse.

Det gode vejr fortsatte til Themsens munding, hvor vi benyttede lejligheden til at indøve den paraderingsrulle, der senere skulle anvendes i Ålborg.

Lidt før middag onsdag den 20. september toges lods ved Tongue Fyrskib; senere ved Gravesend skiftedes til flodlods, og FYEN stod op ad Themsen for kl. 1720 at pibe front for Royal Naval College Greenwich, den engelske søofficersskole.

Derefter passeredes Tower Bridge og kl. 1800 fortøjedes i bøje neden for den gamle engelske kongeborg, Tower of London - altså lige i byens hjerte.

Her benyttede besætningen alle de muligheder, London har at byde på - underholdning, indkøb, udflugter, museer, seværdigheder m.m.

Torsdag den 21. september var forsvarsattachéen, H.K.H. Prins Georg, sammen med chefen vært ved et stort cocktailparty

ombord, hvori der deltog op imod 300 gæster fra det officielle London med Lord Mayor of London i spidsen. Forsvarsministeriet var repræsenteret, ligesom den danske koloni i London og danske pressefolk deltog.

Søndag morgen kl. 0600 afgik FYEN fra London efter et særdeles vellykket besøg, og da vi var i søen på en søndag, afholdt orlogspræsten naturligvis gudstjeneste på agterdækket kl. 1000. På dette tidspunkt var skibet vel ude af Themsen, og vejret netop klaret op med vinden agtenind.

Gudstjeneste til søs

To døgn efter afsejlingen fra London fik FYEN kongeskibet DANNEBROG i sigte ved Hals Barre, og med FYEN forrest sejlede begge skibene op ad Limfjorden. Da Ålborg Værft var tværs, saluterede FYEN kongeflaget med 27 skud, hvorefter DANNEBROG overhalede FYEN, der hyldede H.M. Dronningen med en "Jubelrulle".

Få minutter senere landsatte skoleskibet et honnørkommando på 50 konstabelelever og 5 officerer og sergenter, der sammen med Søværnets Tamburkorps dannede det honnørkommando, der på Ålborg Værft var med ved korvetten NIELS JUEL's navngivning.

Samme eftermiddag afsejlede DANNEBROG med FYEN som eskorte for H.M. Dronningen østover i Limfjorden, og næste morgen nåede skibene Københavns havn, hvor DANNEBROG gik i bøjle, FYEN peb den sidste front og ankom til Holmen med 155 mand ombord, der nu kunne få et kort pusterum, inden vi atter den følgende mandag påbegyndte deltagelse i øvelse DANEX II.

(FYEN)

Indførelse af det nye afmærkningssystem IALA "System A" i danske farvande

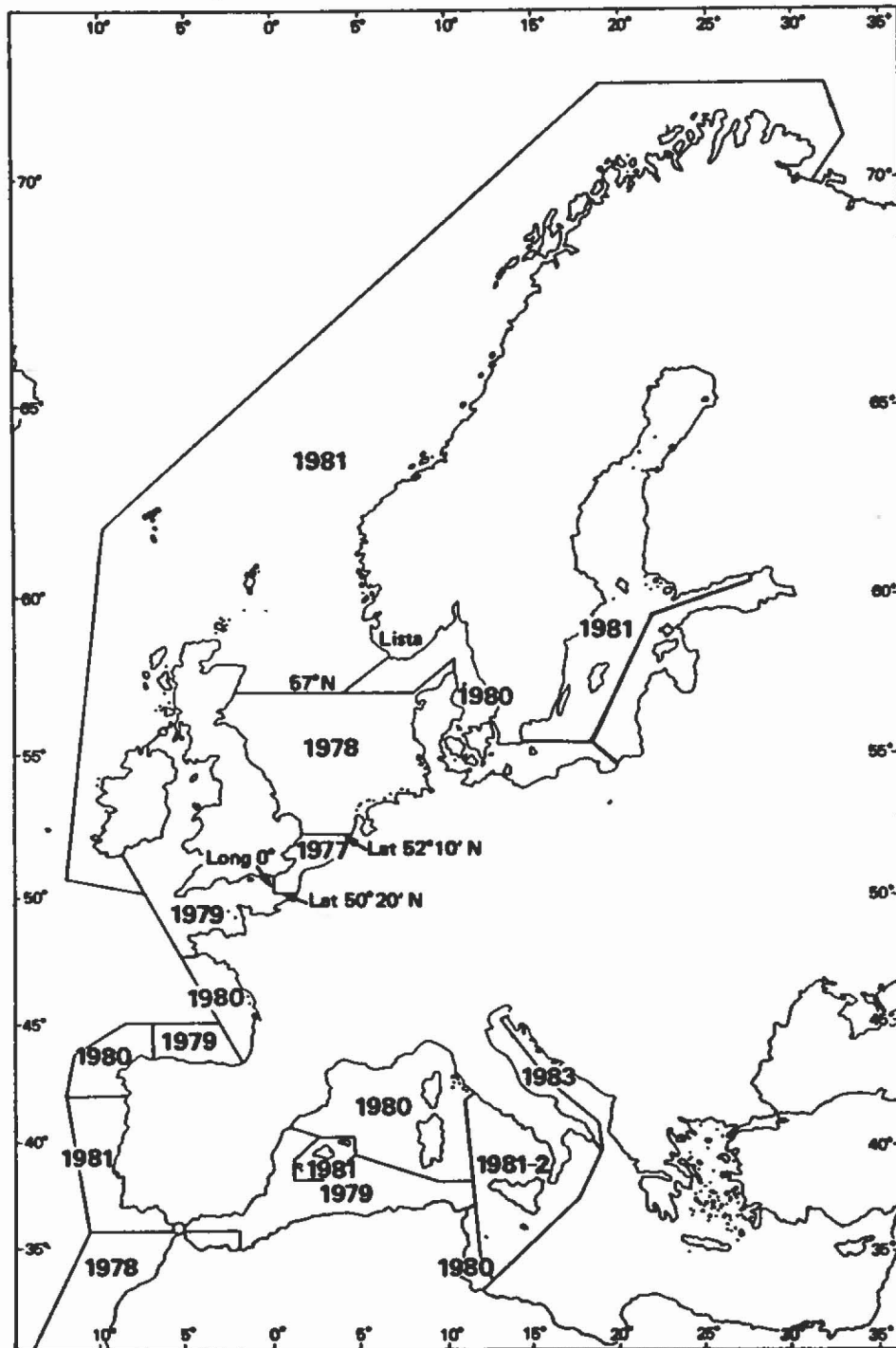
I 1970 blev der af IALA (International Association of Lighthouse Authorities - Den internationale organisation for farvandsafmærkning) nedsat en arbejdsgruppe, der skulle forsøge at udarbejde ensartede regler for farvandsafmærkning. I 1975 blev et "System A" færdigudviklet. "System A" blev samme år anbefalet af IMCO (Inter - Governmental Maritime Consultative Organization), og er foreløbig vedtaget af en række nordeuropæiske lande. Det vil i den nærmeste årrække blive indført i disse landes farvande.

IALA "System A" er et kombineret side- og kompasafmærkningssystem med grønt om styrbord og rødt om bagbord. I systemet anvendes: Sideafmærkning, kompasafmærkning, isoleret fareafmærkning, midtfarvandsafmærkning og speciel afmærkning.

Farvandsdirektoratet har udgivet hæftet: Afmærkning af danske farvande efter indførelse af IALA "System A". Hæftet indeholder en beskrivelse af det nye afmærkningssystem med tilhørende farveplancher over sømærkernes udseende samt over afmærkningens brug i danske farvande. Anden udgave af dette hæfte er udsendt til alle søværnets skibe.

Tidsplanen for ændringen af farvandsafmærkningen fremgår af kortskitsen.

Tidsplan for indførelse af IALA system A

I den midterste del af Nordsøen er ændringen nu udført, bortset fra enkelte mindre mangler uden for de danske afmærkningsændringer.

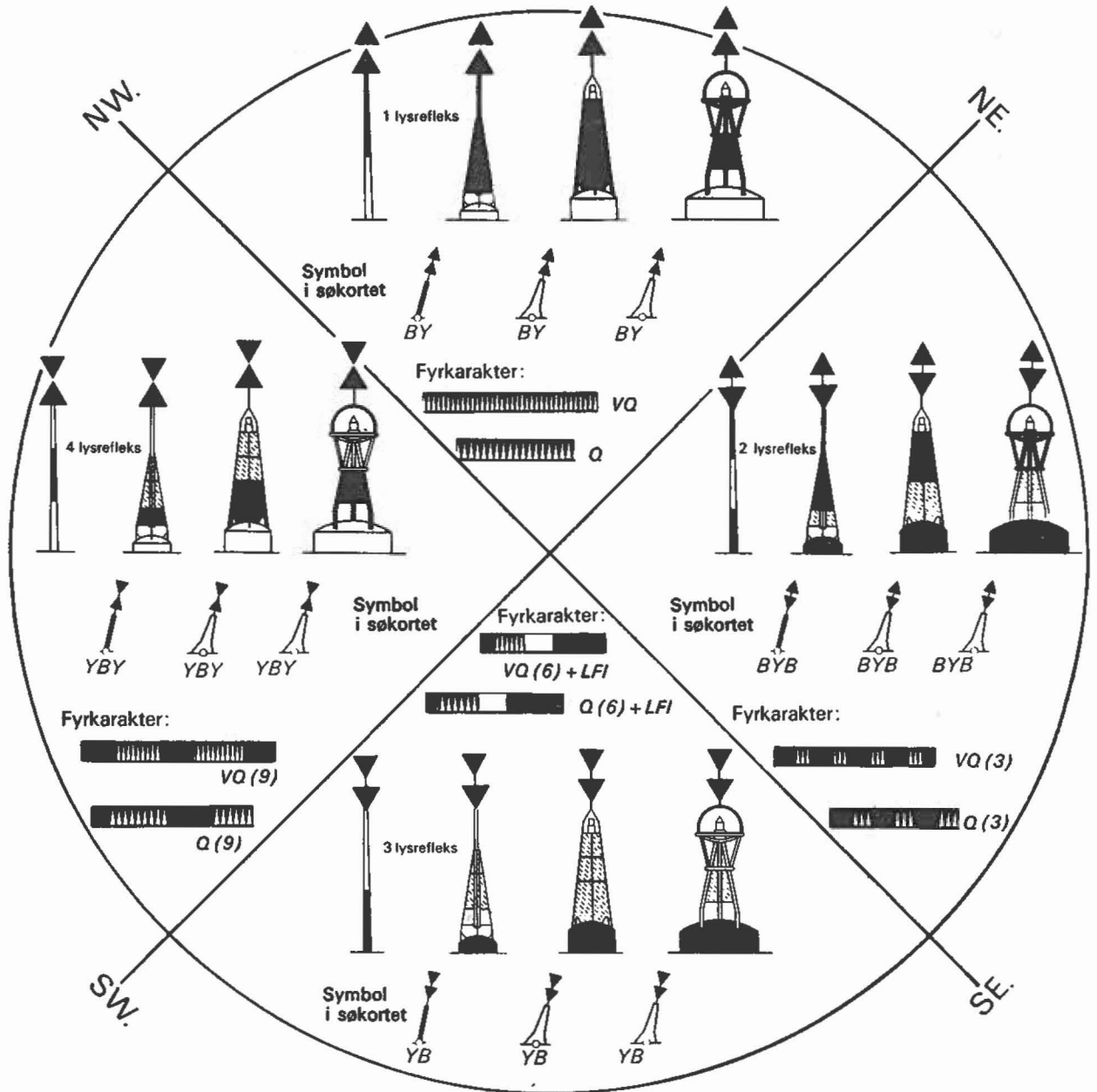
Under udskiftningen er de søfarende blevet holdt under-

KOMPASAFMÆRKNING

Lysets farve: hvidt

Topbetegnelse: 2 sorte kegler

Lysrefleks: hvide

- Huskeregler:
- ▲ keglerne peger opad: Nord
 - ▲↘ kan omskrives til et Ø: Øst
 - ▼ keglerne peger nedad: Syd
 - ▼↘ kan omskrives til et W: Vest

rettet om arbejdets fremadskriden gennem farvandsefterretninger over Danmarks Radio og kystradiostationer samt ved de ugentlige "Efterretninger for Søfarende". Der er endvidere kommet nye udgaver af de søkort, der berøres af afmærkningsændringen.

Det næste skridt bliver indførelsen af IALA "System A" i de indre danske farvande, hvilket er planlagt til at skulle ske i efteråret 1980.

Der kommer således en periode på ca. 2 år, hvor farvandsafmærkningen er forskellig øst og vest for Skagen. Det kan i denne forbindelse være værd at erindre sig, at de nye regler for retninger, i hvilke et skib er for indgående, gælder langs Jyllands vestkyst, medens de gamle stadig gælder inden for Skagen. Endvidere er der i IALA "System A" ingen speciel vrageafmærkning, idet vrag afmærkes på samme måde som andre sejlads-hindringer og -farer.

Den gamle grønne vrageafmærkning vil derfor forsvinde helt i 1980, men det er allerede i nogen grad ved at ske også inden for Skagen. F. eks. er vraget af coasteren Birgit Thor, der sank ved Sjællands Odde i oktober måned, således afmærket med en sortmalet og en rødmalet lystønde, der viser henholdsvis hvidt og rødt hurtigblink.

(TAI)

Indland kort

I fortsættelse af forrige nummer af SØVÆRNSORIENTERING skal det oplyses, at 27.269 personer besøgte SNFL enheder under week-end-opholdet i Århus, hvorved SNFL satte rekord og opnåede samme store antal besøgende som i ROSYTH dagene. Det skal også nævnes, at der i forbindelse med besøget i Århus var en mindre demonstration imod SNFL tilstedeværelse. Politiet i Århus skønnede, at demonstrationen talte 150-200 personer, og flere af demonstranterne kunne identificeres af SNFL-enhederne som værende hollændere - gengangere fra besøget i Rotterdam

Ved forsyningsafdelingen på Flådestation København holdes hvert år et "sweepstake" om, på hvilken datotidsgruppe årets udleveringsseddel nr. 100.000 stemples i rekvisitionssektionen.

Det skete i år den 7. november kl. 1444.

Normalt er der ikke stor spredning på datoerne, der år efter år er faldet inden for en uge, hvilket kan tages som et udtryk for en støt forsyningsaktivitet. I år var tidspunktet trukket ca. 2 uger ud, hvilket især skyldes mange førstegangsudrustninger, hvor store mængder materiel udskrives på 1 udleveringsseddel med et langt bilag, der skal skrives af i beholdningsregnskabet.

På denne baggrund skønnes aktiviteten i 1978 i det store og hele at have været uændret høj.

Udland kort

Den sovjetiske handelsflåde (fiskerifartøjer indbefattet) har nu en total lastekapacitet på 20,8 mio. tons og er fortsat den sjette største i verden. Det fremgår af en beretning fra Sovjetunionens skibsregister.

Nybygningerne er i dag hovedsageligt fartøjer, indrettet specielt til bestemte arter af last. Det gælder således tankskibe på 150.000 tons, trællastskibe og malmfartøjer, container-skibe og roll-on, roll-off fartøjer. I 1980 vil halvdelen af handelsflåden bestå af sådanne specialskibe.

Samtidig vil der ske en betydelig udvidelse af passagerskibsflåden. Her er der grund til at nævne bygningen af et antal bilfærger med plads til 250 biler og 350 passagerer.

Handelsflåden vokser nu med omkring en mio. tons om året, i første række for at kunne imødekomme den sovjetiske udenrigshandels og kystfartens behov. Udenlandske fragter udgør omkring 13 % af Sovjetunionens samlede fragtfart.

Problemerne omkring kontrol af overtrædelse af Østersøkonventionen var et af de spørgsmål, der blev diskuteret da den midlertidige Miljøbeskyttelseskommision for Østersøen mødtes i Helsingfors.

Mødet er den midlertidige kommissions _____ og deltagere håber, at kommissionen for fremtiden kan mødes på permanent basis. Aftalen om beskyttelse af Østersøens miljø er underskrevet af Finland, Sovjetunionen, Polen, Østtyskland, Vesttyskland, Sverige og Danmark, men den er endnu ikke ratificeret af Polen og Vesttyskland. I kommissionen håber man imidlertid, at dette vil ske inden næste år, så konventionen kan træde i kraft.

S. Mølling